1001 ROMAN

SAYI: 19

15 KURUŞ

1001 ROMAN

SAHİBİ VE UMUM NEŞRİYAT MÜDÜRÜ:
TAHSİN DEMİRAY

YAZI VE TEKNİK İŞLERİ SEKRETERİ:
SEDAT AKPINAR

Her Hafta Pazartesi Günleri Çıkarılır Gençlik Mecmuası
ABONESİ:
Altı aylığı 26 sayı 390 kuruş.
Yıllığı 52 sayı 780 kuruş.
ADRES:
Ankara Cad. No. 56 — İstanbul
Telefon: 23714
Çıkarma: TÜRKİYE YAYINEVİ
Basıldığı yer: TÜRKİYE BASIMEVİ

★

İÇİNDEKİLER:

SİNEMA AKTÜALİTESİ
Haberler

CANAVAR DOKTOR
Roman

S. O. S.
Hikâye

KATİL KİM
Bilmeceli Hikâye

TYRONE POWER
Portre

MAVİ RAPSODİ
Film Hikâyesi

GÜLE GÜLE VAN LUNG
Hikâye

KARİKATÜR

(Kapaktaki resim : Portre yazımıza aittir.)

2 Eylül 1946

★

SİNEMA Aktüalitesi

26 YILLIK

Ayni filmde oynayan Charles Boyer'le Victor Francen tam yirmi altı senelik arkadaştırlar. Son filmlerini bundan on sene evvel 1936 yılında Paris'de çevirmişlerdi. Adı «Binbir Gece»ydi.

ALTIYÜZ AHIRLI

Son zamanlarda Maria Montez'in «Tanca» isimli filminde hain adam rolünü oynayan Preston Foster'in altı-

yüz ahırlık büyük bir çiftliği vardır. Yıldız kendisinin idare ettiği bu çiftlikten epeyce para kazanıyor.

MÜSAADE EDİLDİ

Amerikan sansür heyeti «Eşkiya» isimli filmin sinemalarda gösterilmesine dört senedir müsaade etmiyordu. Nihayet bu sene bu kararı geri aldı. Film piyasaya çıktı. Eserin başkadın yıldızı Jane Russell Amerikan mecmualarında çıkan güzel bir resmiyle meşhur oldu.

YUMURTACILAR

Joel McCrea'yla James Craig, Hollywood'un meşhur satış halinde yumurta ticareti yaparlar. Birbirlerine rakip olan bu iki erkek yıldız çiftliklerinden elde ettikleri yumurtaları halde kiraladıkları dükkânlarda satıyorlar.

ACABA NE OLACAK?

Meşhur yıldız Ingrid Bergman'ın kızı Pica yedi yaşına bastığından Beverly Hills ilkmektebine girmiştir. Küçük kızın babası İsveç'in meşhur doktorlarından Peter Lin-

destorm olup Hollywood yakınlarında bir hastanede çalışmaktadır. Bakalım küçük Ingrid büyüyünce annesi gibi artist, yoksa babası gibi doktor mu olacak.

ÇOCUĞU OLUYORMUŞ

Amerikan ordusunda çavuş olan John Agar'la evlenen Shirley Temple'nin bir

çocuğu olacağı söyleniyor. Genç yıldız halen donanmadan terhis edilen denizeri Guy Madison'la çevirdiği filmi bitirmek üzeredir.

CANAVAR DOKTOR

ÇEVİREN: S-olelli

GECE ZİYARETİ

— Sizi birisi görmek istiyor, doktor.

Başımı kaldırarak duvardaki saate baktım.

— Garip, saat onbir. Gecenin bu vaktinde ziyaret tuhaf şey doğrusu. Ne ise buyursun.

Oda kapısı açıldı. İçeriye uzun boylu birisi girdi. Kollarını açarak bana doğru koştu.

— Nasıl, hiç ummayordun değil mi Petri? Beni Hindistanda zannediyordun.

— Neyland Smit sen ha!.. Peki ama böyle apansızın gelmek nereden aklına geldi? İnsan hiç olmazsa bir telgraf çekerdi.

Smit cevap vermedi. Kapıya doğru ilerledi. Elektriği söndürdü. Oda karanlık içinde kaldı. Yalnız sokaktan aksedeh ışık sayesinde birbirimizi zorlukla görebiliyorduk. Neyland Smit yavaşça pencereye yaklaştı. Uzun uzun cadeyi gözden geçirdi. Sonra geniş bir nefes alarak elektriği yaktı.

Smit'in bu haline şaşırmıştım. O izah etti:

— Beni herhalde deli zannediyorsun Petri. Fakat birkaç gün daha yaşarsak ne kadar haklı olduğumu anlıyacaksın.

Ceketinin sol kolunu sıvadı. Bileğinin biraz yukarısında, kolunun dış tarafında geniş bir yara izi vardı. Ortası kuruş büyüklüğünde ve simsiyahtı.

— Bunu görüyor musun, dedi. Burmada, çölde atılan bir ok bu yarayı yaptı. Ölmemek için bir tek çare vardı. O da kızgın bir bıçakla okun battığı yeri oymak! Bunun ne kadar müşkül olduğunu takdir edersin. Fakat aksi takdirde ölüme mahkûm olacaktım. Çünkü okun ucu en müthiş zehirlerden birine batırılmıştı. Sana uzun uzadıya bunu anlatacak değilim. Asıl meesle şu ki; bana bu ok kasten atılmıştı! O gün nasılsa ölümden kurtuldum. O zamandanberi de bunun gibi daha bir çok tehlike atlattım.

— Lâkin bütün bunları yapan kim?

— Bu birkaç dakikaya sığdırılamıyacak kadar uzun, çok uzun bir hikâyedir. Yalnız, şimdilik sana bir iki kelime ile anlatayım: Fennin şimdiye kadar keşfedemediği birçok esrara malik olan bu adam aklın alamıyacağı müthiş silâhlarla mücehhezdir. İngiltere hükümeti beni, bu adamı yakalamağa memur etti. Kendisi, tahminime nazaran şimdi Londrada'dır.

Neyland Smit sustu. Masanın üzerinde duran sürahiden bir parça su içtikten sonra devam etti:

— İngiltere'ye gelir gelmez doğru buraya uğrayışımın sebebi, birkaç gününü bana tahsis etmeni istemek içindir. Kendime, bütün mevcudiyetimle itimat edebileceğim bir arkadaş arıyorum. Petri, eminim beni reddetmezsin.

— Reddetmiyeceğimi sen de bilirsin. Fakat ben sana nasıl yardım edebilirim ki?

— Orası kolay. Benim her gittiğim yere sen de geleceksin. Şimdi beni dinle: Mücadele edeceğimiz bu müthiş adam bir Çinlidir. İlimde, her cihetçe bugünün âlimlerini hayret ve gölgede bırakacak derecede ilerlemiştir. Emrinde yüzlerce, binlerce adam var. Her biri ölmek için reislerinin bir emrine bakıyorlar. Bugün bu teşkilât İngiltere'yi, hattâ bütün Avrupayı tehdit etmektedir. İşte biz böyle bir adama karşı çalışacağız. Bu andan itibaren işe başlamalıyız.

— Ne, şimdiden mi?

— Evet!. Hemen bu gece.. Her geçen dakikanın kıymeti var Petri. Sir Krikton namındaki zatı tanırsın değil mi? Bir zamanlar Çin'de ve Hindistan'da tetkikatta bulunmuştu. İşte bu adamı derhal gidip görmeliyiz. Çünkü hayatı tehlikededir. Krikton, bu müthiş cemiyetin düşmanlığını kazanmış. Günün birinde bir darbeye maruz kalacak. Fakat ne zaman, nasıl bir darbe?... Bunu kimse bilemez... Ve emin ol ki hiçbir kuvvet Krikton'u bu darbeden kurtaramaz.

Neyland Smit sözlerini bitirir bitirmez kolumdan yakaladı. Kapıya doğru sürükledi. Merdivenleri bir hamlede indik. Köşe başında bekliyen taksilerden birine atladık.

Otomobil son süratle ilerlerken ikimiz de susuyorduk. On dakikada Krikton'nun evine varmıştık. Evin önü kalabalıktı. Ben gecenin bu saatinde bu kadar insanın toplanmasına mâna veremeden düşünürken, Smit birdenbire haykırdı:

— Eyvah Petri çok geç kaldık!.

Otomobilden indik. Kapının önündeki polislerden biri meşum haberi verdi: Sir Krikton katledilmişti!!.

Neyland Smit yıldırımla vurulmuşa döndü. Yüzü sapsarı kesilmişti, bir iki dakika olduğu yerde mıhlanmış gibi kaldı. Sonra birdenbire kolumdan yakaladı. Beraberce

kalabalığı yardık. Bir solukta merdivenleri çıktık.

Salonda iri yapılı bir adam, uşaklardan birini sorguya çekiyordu. Herhalde cinayete el koymuş olan polislerden biri idi.

Smit bu adama kartını gösterdi. Birkaç kelime konuştular. Sonra bu adam önümüze düştü, bizi cesedin bulunduğu kütüphaneye götürdü.

Burası geniş bir oda idi. Duvarlar camekânlar ve raflarla kaplıydı. Zengin tablolar, büstler kütüphaneyi süslüyordu. Girdiğimiz kapının karşısında diğer bir kapı daha vardı. Bu da Sir Krikton'un yazıhanesine açılıyordu.

Ceset kütüphanenin bir köşesinde sırtüstü yerde yatıyordu. Gözlüklü, beyaz saçlı bir adam, ölünün üzerine eğilmiş dikkatle muayene ediyordu. Yakından bakınca meslekdaşımı tanıdım.

Doktor Kliv cesedin üzerinden doğruldu. Buruşuk yüzü, düşünceden bir kat daha katmerlenmişti.

— Açık söylemek lâzım gelirse, dedi. Şimdilik hiç bir fikrim yok. Fevkalâde karışık bir mesele. Şimdiye kadar hiç böylesine tesadüf etmemiştim. Sir Krikton kokain müptelâsı idi. Fakat cesette görülen emareler, kokainin meydana getireceği neticeden çok uzaktır. Saniyen, ölünün sağ kolunda, tam bileğinin iç tarafında, ne olduğunu tayin edemediğim garip bir kırmızılık var. Ben bir şey anlıyamadım. Bir defa da siz muayene edin. Belki bir şey keşfedersiniz.

Smit'in tavsiyesi üzerine bir kere de ben cesedi uzun uzadıya muayene ettim. Ölünün sol kolundaki kokain şırıngaları izinden ve sağ bileğindeki esrarengiz kırmızılıktan başka bir şey göremedim.

Bu sırada Neyland Smit, Sir Krikton'un kâtibi olan zayıf, sarı benizli gence yaklaşmıştı:

— Mister Burbon size birkaç sual soracağım. Rica ederim doğru cevap vermeğe çalışın. Zannederim, Krikton yazıhanesinde iken birdenbire rahatsızlanmıştı?

— Evet... Saat onbuçuk radelerinde, ben burada, kütüphanede çalışıyordum. O da yazıhanesinde. Ara kapı kapalıydı.

— Bu kapı her zaman için kapalı mı durur?

— Evet, her zaman. Yalnız saat onu yirmi geçe bir, birbuçuk dakika kadar açık kaldı. Bir çocuk Sir Krikton'a bir mektup getirmişti. Ben götürdüm. O zaman sıhhati yerinde görünüyordu.

— Mektupta ne vardı?

— Bilmiyorum, elimden alıp masanın üzerine koydu. Hâlâ orada zannederim.

— Saat onbuçukta..?

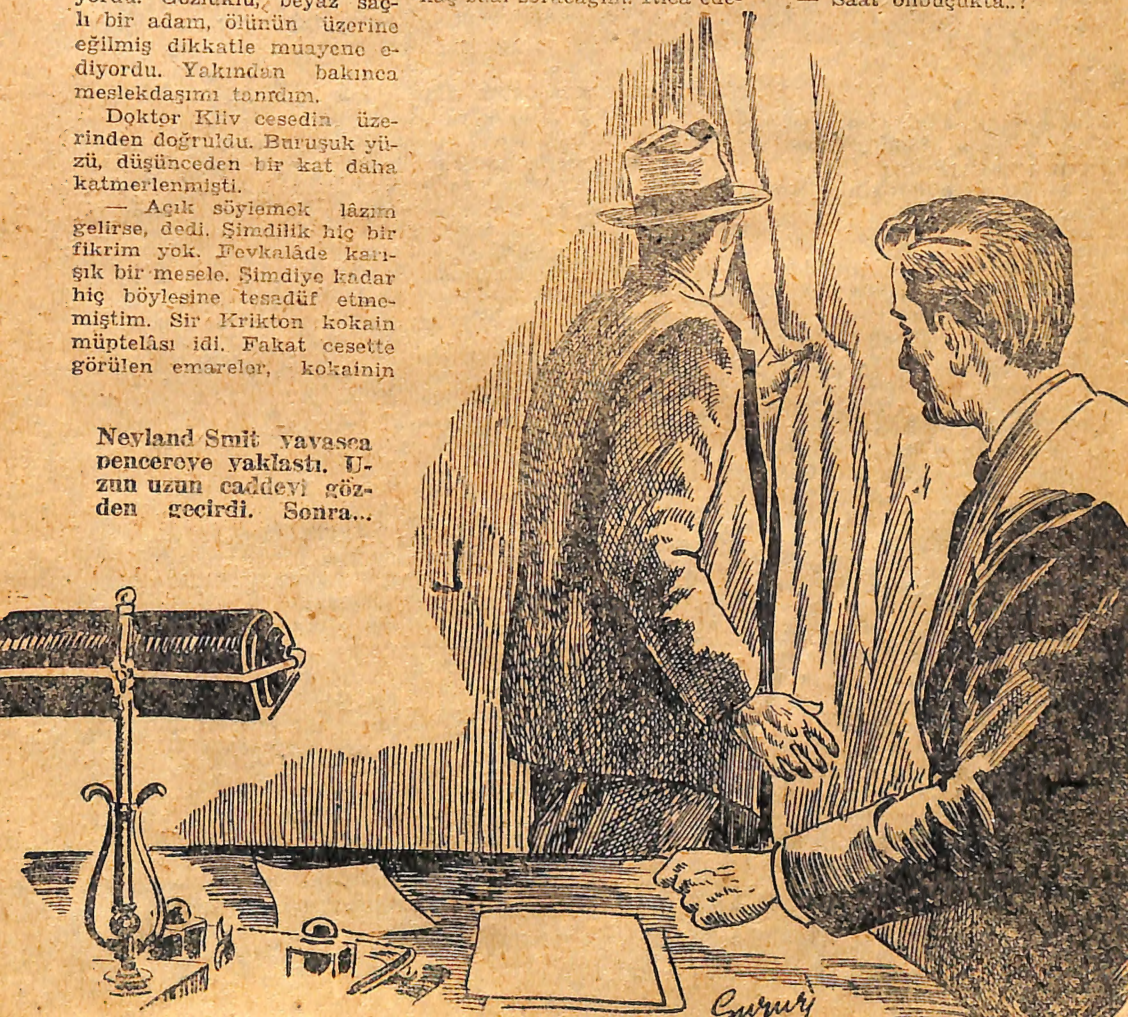

Neyland Smit yavaşca pencereye yaklaştı. Uzun uzun caddeyi gözden geçirdi. Sonra...

Neyland Smit birdenbire bana döndü. Gözleri parlıyordu:
— Bırak elindekini, diye bağırdı.

— Sir Krikton birdenbire kapıyı açarak, bağıra bağıra kendini kütüphaneye attı. Gözleri yuvalarından fırlamış, dehşetle açılmıştı. Yanına koştuğum vakit yere yuvarlandı. Çırpınıyordu. Kendisini güçlükle kaldırarak kanapeye yatırırken birkaç kelime mırıldandı. Galiba «Kızıl el!» diyordu. Yardım istemek için zile basıncıya kadar öldü.

— Acaba «Kızıl el» demekle bileğindeki yarayı mı anlatmak istiyordu?

— Zannetmem... Bakışlarından çalışma odasındaki korkunç bir şeyi anlatmak istediğini sanıyorum.

— Peki ne yaptınız?

— Hizmetçileri meseleden haberdar ettikten sonra derhal yazıhaneye geçtim. Fakat görünürde şüphe uyandıracak hiç bir şey yoktu. Sir en sıcak havada bile pencereleri açmadığından camlar ve pancurlar bermutat kapalı idi. Odanın başka bir kapısı da yoktur.

Acaba dedim, gündüzden haberim olmadan içeri biri girip saklanmış olmasın? Lâkin odada bir insanın saklanabileceği hiç bir yer yoktu. Hem sonra velevki saklanabilmiş de olsa çıkmak için yine buradan, benim önümden geçmesi lâzımdı.

Neyland Smit sol kulağının arkasını kaşıdı. O mühim bir mesele karşısında düşünürken hep böyle yapardı.

— Siz burada epey zamandanberi bu şekilde çalışıyorsunuz değil mi?

— Evet, Sir Krikton mühim bir kitap hazırlıyordu.

— Bu geceden evvel hiç başka bir gayritabiî hâdise oldu mu?

— Evet, fakat o zaman ehemmiyet vermemiştim. Üç gece evvel Sir Krikton kütüphaneye geldi. Son derece sinirliydi. Onu ekseri zamanlar böyle görmeğe alışmıştım zaten... Malûm ya... Sebebini biliyorsunuz tabiî... Ne ise, bana yazıhaneyi aramamı emretti. Odasında bir şeyin saklı olduğunu zannediyordu.

— Bir şey mi, birisi mi?

— Bir şey... Bütün yazıhaneyi dikkatle aradım, bir şey bulamadım. Biraz rahatlamıştı. Tekrar çalışmağa döndü.

— Teşekkür ederim, arkadaşımla ben bir kaç dakika yalnız kalmak istiyoruz. Lütfen bizi rahatsız etmesinler.

KOKULU ZARF

Sir Krikton'nun yazıhanesi hakikaten küçüktü. Bir bakışta saklanabilecek bir yer bulunmadığı anlaşılıyordu. Yerde büyük ve yumuşak bir halı vardı. Duvarlar ve etajerlerin üzeri Hind'e ait bir çok eşya ile kaplıydı. Ocağın üzerinde bir çok resimler duruyordu. Duvarın birinde büyük bir Hindistan haritası asılıydı. Ocakta ateş yoktu. Pencereler sıkı sıkıya kapalı olduğundan odanın havası fena kokuyordu. Yazı masasının üzerinde duran, yeşil abajurlu lâmbanın ziyası odayı kâfi derecede aydınlatıyordu.

Smit derhal etrafı araştırmağa başladı. Masanın üzerinde, blokun yanında duran büyük bir zarf nazarı dikkatini celbetti. Sir Krikton bu zarfı henüz açmamıştı. Smit hemen açtı. İçinden yazısız, beyaz bir kâğıt çıktı!.

Kâğıdı bana uzatarak koklamamı söyledi. Burnuma götürdüm. Tuhaf bir kokusu vardı.

— Nadir bir çiçeğin kokusudur. Vakıa şimdiye kadar bir kaç kere tesadüf ettim ama Avrupada hiç rastlamamıştım. Petri meseleyi yavaş yavaş anlar gibi oluyorum.

Lâmbanın abajurunu kaldırarak odayı büsbütün aydınlattı. Masanın üzerindeki kibrit kutularını, ocaktaki yanık kâğıt parçalarını inceden inceye tetkike koyuldu. Ben de etajerin üzerinde duran zarif bir vazoyu gözden geçirmek için elime almıştım ki birdenbire bana doğru döndü, gözlerinde tuhaf bir ışık parıldayordu:

— Bırak elindekini Petri, dedi.

Hayretle vazoyu aldığım yere bıraktım. O devam etti:

— Odada hiç bir şeye elini sürme. Burada herşey tehlikelidir!.

Sesindeki garip ahenk bana bir ürperme verdi. kollarımı kavuşturarak kapıya dayandım, onun araştırmasını seyre başladım.

Hiç bir yeri ihmal etmiyordu. Kitapların sahifelerinin arasına varıncıya kadar her yeri arıyordu. Nihayet yarım saat sonra:

— Bukadar yetişir, dedi. Burada bir şey yok. Hem zaten fazla vaktim de yok. Derhal buradan çıkmalıyız.

Kütüphaneye döndük. Smit bu cinayete memur edilmiş olan polis müfettişine

yaklaşarak:

— Enspektör Veymunt, dedi. Şimdi izah edemiyeceğim bir sebepten dolayı Sir Krikton'nun cesedini buradan kaldırtarak çalışma odasının derhal mühürlenmesini istiyorum. Hiç bir kimse her ne sebeple olursa olsun benim haberim olmadan buraya girmemelidir. Anlaşıldı mı?

Smit daha bir çok emirler verdi. Sonra beraberce merdivenleri indik. Holde uşak olduğu anlaşılan birisi bizi bekliyordu. Arkadaşım ona yaklaştı.

— Vils sensin değil mi? diye sordu.

— Evet efendim, benim.

— Sir Krikton'un ölümü sıralarında evin arka tarafında tuhaf bir bağırma işiten sen misin?

— Evet, garajı kilitleyordum. Nasıl oldu bilmem, gözlerim efendimin penceresine takıldı. Perdenin arkasında onun gölgesini görüyordum.

Birdenbire yıldırımla vurulmuş gibi yerinden fırladı. Tam o sırada ağaçların arasında bir ses işittim.

— Ne biçim sesti o?

Bütün olup bitenlerden fazlaca korkmuş olduğu anlaşılan uşak epey düşündükten sonra:

— Bir nevi ulumaya benziyordu, dedi. Hayatımda şimdiye kadar böylesini işitmedim ve işitmek de istemem!

Smit, tarifi gayrikabil, korkunç bir şekilde uludu.

— Buna benziyor muydu? diye sordu.

Vils titredi. Herhalde sesi tanımıştı.

— Tıpkısı, dedi. Yalnız biraz daha kuvvetli idi.

Smit:

— Bukadar malûmat kâfi, dedi. Gözlerinin parıltısından bir şeyler keşfettiği anlaşılıyordu. Uşak Vils uzaklaşırken arkadaşım birdenbire onu da çağırdı:

— Dur biraz. Bizi evin arka tarafına götür.

Uşak önümüze düştü. Biraz sonra kendimizi parke döşeli bir avluda bulduk.

Güzel bir yaz gecesi idi. Bulutsuz gökyüzü sayısız yıldızlarla kaplıydı. İnsan böyle sessiz, sakin bir gecede etrafının ölüm saçan canilerle sarılı olduğunu düşündükçe gayriihtiyarî ürperiyordu. Uşak izahat verdi:

— Şu yukarıda kenarda görünen pencereler Sir Krikton'nun çalışma odasındır. Solunuzdaki ağaçlık ulumanın geldiği yerdir. Arkası Regent Parka açılır.

— Çalışma odasının pencereleri oradan da görünür mü?

— Evet.

— Bitişik evde kim oturuyor?

— General Palatt-Huston, lâkin bütün aile sayfiyededir.

— İki evin arasındaki şu demir merdivenler galiba lüzumunda bir evden diğerine kolayca geçebilmek için yapılmış olacak. Generalin evinde kim varsa haber verin. Merdivenleri yakından görmek istiyorum.

Artık arkadaşım ne kadar gayritabiî hareketlerde bu-

lunsa aldırmıyordum. Bir saatlik kısa bir zaman içinde görüp işittiğim şeyler başımı o kadar döndürmüştü ki ne düşündüğümü bile şaşırıyordum. Kafamın içi binbir sualle çalkalanıyordu: Smit'in kolundaki o öldürücü yara ne idi? Nereden almıştı onu? Sir Krikton niçin öldürülmüştü? Daha mühimmi nasıl öldürülmüştü? İki doktor gayet dikkatle muayene ettiğimiz halde ölümün sebebini bir türlü anlıyamamıştık.

O sırada uşak tekrar yanımıza yaklaştı. Merdivenleri tetkik etmek için eve girebileceğimizi söyledi. Smit bana dönerek:

— Ben gelinciye kadar sen burada kal, dedi. Yalnız gözlerini dört aç. Etraf gayet ıssız, başına bir kaza gelmesin.

O kayboldukdan sonra evin arkasındaki avludan caddeye indim. Kimsesiz kaldırımlarda kendi ayak seslerimi dinliyerek dolaşmağa başladım.

Bütün dünya için tehlike olan bu müthiş canî kimdi? Smit'i öldürmeğe teşebbüs eden, fennin keşfedemiyeceği metodlarla Sir Krikton'u ortadan kaldıran bu fevkalbeşer mahlûk günün birinde bütün dünyaya meydan okuyamaz mıydı? Nasıl bir varlıktı o?.. Uğraştığımız korkunç düşman hakında hiç bir malûmata sahip olmamak, zihnimi kavrıyan dehşeti büsbütün arttırıyordu.

Omuzuma bir el dokundu. Düşüncelerime o kadar dalmıştım ki birdenbire ürpererek başımı çevirdim.

Karşımda harikulâde güzel bir genç kız duruyordu. Arkasında mükellef bir akşam tuvaleti vardı. Uzun, ipek tuvaletinin üzerine giymiş olduğu gayet kıymettar kabın geniş yakalarını, havanın sıcak olmasına rağmen, kaldırmıştı. Ay ışığında, bir mermer kadar beyaz olduğunu gördüğüm narin yüzünü iki simsiyah göz süslüyordu.

(Arkası var)

Karikatür

— *Babacığım... Ben senin mağazanın hesaplarını bitirdim. Sen de benim okul görevimi yaptın mı?*

— *Affedersiniz efendim. Yazdırdığınız mektubun sayın Bay kelimesi ile selâmlarımı sunarım kelimeleri arasında bulunanları anlıyamadım!*

Moli O'Rork hastahanede gayetle yorucu bir gün geçirmişti. Ocakta yanan gür ateşe ve ateşin başındaki geniş, yumuşak koltuğa baktı. Sonra eline bir kitapla bir kutu çikolata alarak koltuğa yerleşti ve derin bir oh çekti.

Moli, işine düşkün olduğu kadar eğlenceye de düşkündü. Bütün gün hastahanede çalıştıktan sonra gece geç vakitlere kadar dansetmesi olağan bir işti. Sonra ahbapları, arkadaşları da fazlaydı. Çok zaman Moli bu geceki gibi rahat rahat evinde oturup kitap okumağa niyetlenirdi ama arkadaşları onu arayıp bulurlardı. Büyük bir hastahanenin başhemşiresi olmasına rağmen yüzü son recede yumuşaktı. İsrara hiç gelemezdi.

Velhasıl, işte haftalardanberi ilk defa olarak bu gece rahattı. Gidecek yeri, gelecek misafiri ve yapacak muayyen bir işi yoktu. İstediği gibi tembellik etmekte serbestti. Kitabını açıp okumağa başladı. Daha sayfanın yarısına gelmeden, onunla alay eder gibi kapının zili çalındı.

Moli, öfkeyle yüzünü buruşturarak kalktı ve gidip kapıyı açtı. Koridorda hiç tanımadığı bir genç adam duruyordu.

— Siz Mis Moli O'Rork musunuz? diye sordu.

Moli başını salladı.

— Sizinle azıcık konuşabilir miyim?

— Tabii. Ne istiyorsunuz?

Moli'nin tanımadığı insanları içeri almak âdeti değildi. Fakat yabancı adam onu hafifçe; fakat kati bir tavırla yana doğru itti ve içeri girip kapıyı kapadı. Sonra:

— Siz Royal Edvard hastahanesinin başhemşiresi misiniz? diye sordu.

— Evet.

— Halbuki daha pek gençsiniz.

Adamın gözleri şüpheli bir ifadeyle Moli'nin kızıl saçlarında, masum görünen mavi gözlerinde ve güzel beyaz

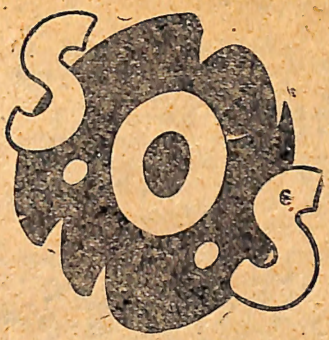

ÇEVİREN :

NİHAL YEĞİNOBALI

Resimleyen : AYHAN

yüzünde dolaştı.

— Daha, ne bileyim, daha yaşlı başlı bir kadın olacağınızı zannediyordum. Arkadaşlarımdan biri bir müddet sizin hastahanede yattı. Bana sizden o bahsetti. İyi kalpli olduğunuzu söyledi.

Moli güldü. Beyaz yanakları çukurlaştı.

— Siz de arkadaşınızın doğru söyleyip söylemediğini anlamağa geldiniz, öyle mi?

— Hayır, onun için gelmedim. Sizin sözüne sadık, dürüst bir insan olduğunuzu söylediler. Onun için geldim.

Adamın yüzü garip bir şekilde ciddiydi. Sesinde ricaya benzer bir eda vardı. Moli gayriihtiyari meraklanmıştı.

— Ne istiyorsunuz?

— Söyleyin lütfen, bu akşam radyodaki S. O. S. saatinde bu hastahanede yatan Con Farmeri'nin oğlunu istediğini söylediler. Doğru mu?

— Ne demek doğru mu?

— Con Farmeri sahiden çok hasta mı? Oğlunu görmek istiyor mu?

Moli mahzun mahzun başını salladı:

— Con Farmeri ölüyor, dedi. Bugün öğleden sonra gördüm. Hiç kımıldamadan yatıyor. Sadece yatak çarşaflarını tırmalıyor ve: «Sesil'i istiyorum. Oğlumu istiyorum. Sesil'e söyleyin onu görmek istiyorum,» diye söyleniyor.

Moli, mavi gözleriyle garip ziyaretçisinin gözlerinin ta içine baktı:

— Sesil siz misiniz?

— Evet.

— Öylyese neden hemen hasataheneye gidecek yerde buraya geldiniz? Sonra geç kalırsınız, belki de.

— Biliyorum. S. O. S.'i duyar duymaz geldim.

— Niçin buraya geldiğinizi anlıyamıyorum ki!

— S. O. S. in doğru olmadığından şüphe ediyordum.

— Hâlâ anlamıyorum.

Sesil Farmeri'nin yakışıklı yüzünden gene bir an için hafif bir tebessüm uçup geçti.

— Haklısınız. Ama polisler böyle hilelere sık sık başvururlar.

— Demek... Demek polisler sizi yakalamak istiyorlar?

— Evet. Maamafih o S. O. S.'i uydurmasalar bile herhalde duymuşlar, hastahaneye gözcüler koymuşlardır. Oraya gider gitmez beni enseliyecekler.

— Suçunuz ne?

Con Farmeri eliyle umursamıyan bir hareket yaptı:

— Ne lüzumu var? Geçmiş zaman... Maamafih bu mesele çıkmasaydı iki gün evvel memleketi terkedecektim. Fakat mademki babam ölüm döşeğinde beni istiyor, polisler varmış yokmuş vız gelir! Onu muhakkak göreceğim. Beni temin ettiğiniz için size minnettarım, Mis O'Rork.

Genç adam kapıya doğru ilerledi. Moli ne yapacağını kestiremeden öylece duruyordu. Ansızın:

— Mister Farmeri! diye seslendi.

— Efendim?

— Bana, polislerin sizi niçin aradığını söyler misiniz?

Sesil Farmeri şüphe dolu gözlerle ona baktı:

— Ne diye söyliyeyim?

— Belki size yardım edebilirim.

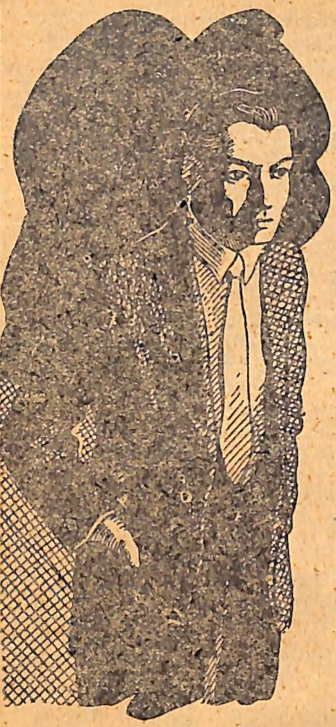

Adamın yüzü garip bir şekilde ciddî idi. Sesinde ricaya benzer bir eda vardı.

Sesil biraz evvelki şüphelerinden utanmıştı:

— Peki, söyliyeyim, dedi. Kendimi mazur gösterecek değilim. Müthiş bir aptallık ettim ve hem babamın, hem herkesin kalbini kırdım. Bir bankada çalışıyordum. Kasadan para çaldım ve kaçtım. Mesele örtbas edildi. Banka işin esasını babama bile doğru dürüst anlatmadı. Babam benim bir gençlik çılgınlığı için kaçtığımı zannediyor. Beni bulmak için çok çalıştı. Bense ismimi değiştirdim ve çaldığım paralarla zevk sürdüm. Tam beş sene.

— Yani babanızın bundan haberi yok mu demek istiyorsunuz?

— Zannererseni yok. Beni sadece serseri zannediyor.

— Siz de iftihar ediyorsunuz herhalde.

— Ediyordum... Son zamanlara kadar. Fakat şimdi artık eski hayatımdan vazgeçmeğe çalışıyorum.

Moli genç adamın parmağındaki halkaya baktı.

— Evlendiğiniz kız mı sebep oldu buna?

— Kız değil bir melek. Bana tuttuğum yolun ne kadar yanlış olduğunu gösterdi. Yeni bir hayat verdi. Yarından sonra beraber Avusturalya'ya gidecektik.

— Buna rağmen babanızı görmeğe geldiniz demek?

— Ne olursa olsun babamı göreceğim.

— Ya bahsettiğiniz meleğin bundan haberi var mı?

— Evet. O da bana hak veriyor.

— Aferin! Bana bakın, Mister Farmeri, bu gün babanızın sizi çağırışını duyunca içim parça parça oldu. Radyo'ya o S. O. S. ilânının gönderilmesini ben teklif ettim. Polisin bu işle hiç alâkası yok.

— Ne fayda? Hastahanede muhakkak iki sivil polis bekliyordur.

— Nasıl bukadar emin olabiliyorsunuz?

— Polisleri oldukça iyi bilirim. Beni beş senedir arıyorlar. Asıl ismimi de biliyorlar. İlânı da duyunca hiç vakit kaybetmeden kapıya bir iki adam koyarlar.

Moli O'Rork bütün kapılara da adam koyamazlar a! diye düşündü. Ben sizi onların hiç aklına gelmiyecek bir kapıdan sokarım.

— Ama polisler içerdekilere ne istediklerini söylerler, hademelere filân.

— Aldırmayın. Ben sizi dosdoğru babanızın kovuşuna götürürüm. Babanızın başındaki hastabakıcıdan maada kimse sizin kim olduğunuzu bilmez.

Moli, şapkasıyla paltosunu çabucak giydi, burnunu pudraladı ve Sesil Farmeriyle beraber evden çıktı. Yanlış bir hareket yaptığını, asıl vazifesinin adamı polise teslim etmek olduğunu biliyordu. En iyi arkadaşı Detektif - Müfettiş Pomeroy bu işi duysa onu asla affetmezdi.

Fakat bir an bile tereddüt etmedi. Sesil Farmeri'nin hali, tavrı, karısından bahsedişi filân çok hoşuna gitmişti. Genç adamın hakikaten hayatına yeniden başlıyacağına inanmıştı. Yardım etmek istiyordu.

Sokağa çıkınca bir taksiye atladılar ve şoföre son hızla Royal Edvard hastahanesine sürmesini söylediler. Taksi Moli'nin istediği yerde durdu. İndiler.

Moli şöyle bir etrafına bakındı. Sonra önlerindeki kalın 2 duvarda açılan küçük bir kapıya doğru ilerledi.

— Kazan dairesi, diye fısıldadı. Haydi, gelin. Mühendis benim arkadaşımdır.

Kazan dairesine girdiler. Moli, mühendisle bir, iki şey konuştuktan sonra yoluna devam etti. Demir basamaklı yüksek bir merdivenden çıktılar ve çamaşır dairesine geldiler. Günlük işlerini bitirmiş olan sessiz ve hareketsiz makinalardan geçerek bir kapıyı açtılar. İçerisi mutfaktı. Aşçılar harıl harıl yemek hazırlamakla meşguldüler. Moliy'le Sesil Farmer'i mutfaktan loş bir koridora çıktılar. Bu koridor dosdoğru koğuşlara gidiyordu.

Bir kaç dakika sonra Sesil babasının yanındaydı.

— Baba! dedi. Beni tanıdın mı?

İhtiyar adamın hiç dinmiyen mırıltısı kesildi. Yatak çarşaflarına sarılıp çözülen damarlı, iğri büğrü elleri sakinleşti. Sönük gözleri açıldı ve, ıstıraptan erimiş bitmiş buruşuk yüzüne mesut bir tebessüm aydınlığı yayıldı.

— Sesil! Yavrum!

Sesil diz çöktü ve kollarını babasına doğru uzattı. Moli hafifçe onun omuzuna dokundu ve ağır adımlarla dışarı çıktı.

Gözleri parlıyordu. Şimdi artık doğru hareket ettiğini biliyordu. İhtiyar adam mesut ve müsterih ölecekti.

Moli, anlayışlı gözlerle baba oğlu seyreden hastabakıcıya döndü:

— Zannedersem ofisimde beklesem daha iyi, dedi. Mister Farmeri'ye dosdoğru oraya gelmesini söyleyiver, olur mu?

— Peki, Miş O'Rork!

Moli loş, sessiz koridorlardan ağır ağır geçti ve ofisine geldi. Paltosuyla şapkasını çıkardı ve masasının başına oturdu. Akşamdanberi epeyi bir iş toplanmıştı. Moli, raporları dalgın dalgın gözden geçirdi. Çok geçmeden kapısına vuruldu. İhtiyar Con Farmer'i ne kadar çabuk ölmüştü! Moli:

— Giriniz! diye seslendi.

Kapı açıldı ve Detektif - Müfettiş Pomeroy içeri girdi.

Moli, maskeyi kaldırdı ve Müfettişin yüzüne bastırdı. Gaz ıslıklar çalıyordu.

Moli beyninden vurulmuşa dönmüştü. Zorla:

— Merhaba Pomeroy! diyebildi. Ne arıyorsun burda?

— Seni yemeğe götürmek istiyordum, Moli. Evden buraya geldiğini söylediler. Çalışkanlık ediyorsun, görüyorum. Ne bu böyle geç vakitlere kadar...

Moli gülümsemeğe muvaffak oldu. Pomeroy:

— Beklerim, dedi. Sen beni düşünme, işine bak.

Moli küçük, beyaz dişlerini sıktı. Gerçi Pomeroy onun en iyi arkadaşıydı ama, şu anda dünyada en son görmek istediği insan oydu. Sesil Farmer'i meydana çıkıp gelebilirdi. Ve iki adam karşılaşınca... Nasıl edip etmeli Pomeroy'dan kurtulmanın bir çaresine bakmalıydı.

Daha doğrusu Farmeri'ye haber iletmeliydi. Moli ayağa kaktı ve elinden geldiği kadar neşeli görünmeğe çalışarak:

— Bir dakik[illegible]et, dedi.

— Rica ederim! Sen bana aldırma. Sahi, bak söylemeğe unuttum. Gelirken bizim çocuklardan bir ikisini gördüm. Bir haydutu yakalamağı ümit ediyorlarmış. Haydutun babası burada, ölüm derecesinde hastaymış. Bu akşam radyodaki S. O. S. neşriyatı vasıtasıyla oğlunu çağırtmış. Skotland Yard haydutu yakalamak için bunun çok iyi bir fırsat olduğunu zannediyor.

Moli:

— Çirkin bir hile, dedi.

— Aradıkları adam da epeyi çirkin işler görmüş olan bir haydut, Moli.

— Bu şartlar dahilinde babasını görmek için o kadar tehlikeyi göze alırsa, pek de fena bir insan değil demektir.

— Sen de, daima herkesin bir iyi tarafını bulmağa hazırsındır.

— Herkesin daima iyi bir tarafı vardır, onun için.

— Dünyayı senin gibi insanlar idare etmeli, Moli.

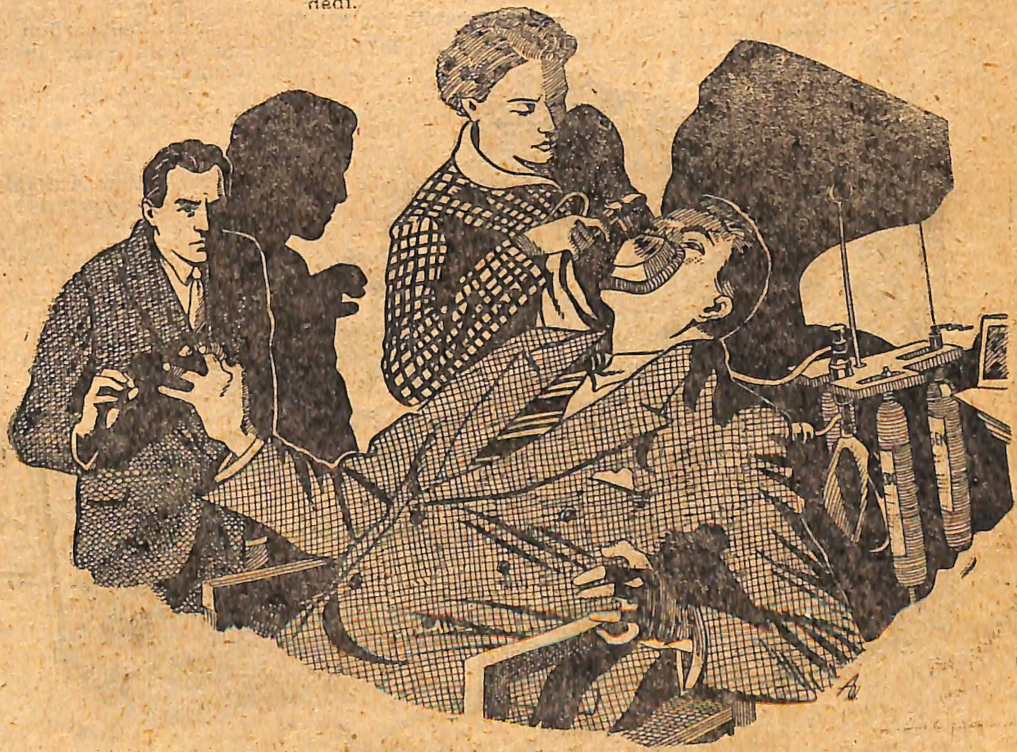

Ha, ölmek üzere olan ihtiyar hakkında birşey biliyor musun? Adı Con Farmeri.

— Biliyorum. Oğlunu çok seviyor.

— Bu mesele hakkında bir şeyler duyarsan bana haber ver, olur mu? Con Sonders'i yakalamak benim için büyük bir şeydir.

— Con Sonders de kim?

— Sana bahsettiğim haydut. Asıl adı Sesil Farmeri.

— Anladım. İşlediği kabahatler nedir?

— Türlü türlü. Yalnız hepsini karşısındakinin itimadını fena kullanarak yapar. Aktörlüğü gayet kuvvetlidir. Karşısındakine her istediği şeyi inandırabilir.

İlk defa olarak Moli'nin içine bir şüphe kurdu düştü:

— Ya! demek öyle, diyerek kapıya doğru bir kaç adım attı. Ayni dakikada kapıya birisinin çekingen çekingen vurduğu duyuldu. Farmeri gelmişti! Moli koşa koşa kapıyı açtı ve onu Pomeroy'dan saklamağa çalıştı.

Farmeri kederli fakat sakin bir tebessümle:

— Babam sizlere ömür, Mis O'Rork. Şükür, sizin yardımınızla mesut öldü.

Müfettiş Pomeroy ayağa kalktı, Moli'yi yana doğru itti ve Farmeri'yi kolundan tuttuğu gibi içeri aldı.

— Sonders! diye bağırdı, seni yakaladım artık! Maamafih itiraf etmek lâzım ki çok cesursun.

Genç adam cevap vermedi. Sonsuz bir kırgınlık, dargınlık dolu gözlerle Moli'ye baktı ve sükûnetle:

— Sizin sözünüze sadık olduğunuzu söylemişlerdi, dedi.

Moli:

— Bilmiyordum! diye bağırdı. Müfettiş Pomeroy benim iyi arkadaşımdır. Böylece...

— Ona yardım ettiniz. Anlıyorum. Hakkınız var.

Onları seyreden Müfettiş'in yüzünde fırtına alâmetleri görünmeğe başlamıştı.

— Demek biribirinizi tanıyorsunuz, dedi. Moli, doğrusu senden hiç ...

— Ne yapabilirdim ki! Babası ölüm döşeğinde, onu görmek istiyordu.

— Senin de itimadını kazanarak bu işe razı etti, desene, şu Sonders!

Pomeroy bundan sonra Sesil'e döndü:

— Maalesef şöyle beş sene kadar bu zevkli mesleğinize devam edemiyeceksiniz, dedi.

Sesil Farmeri ona bakmadı bile. Gözleri Moli'nin yüzüne dikilmişti.

— Müfettişin burda olduğunu bilmiyor muydunuz? diye sordu.

— Tabii bilmiyordum. Siz beni ne sandınız?

— Çok memnun oldum. Size inanmıştım. Yakalanışım bir talihsizlik eseri oldu. Ne yapalım? Tahammül etmeğe mecburuz. Pekâlâ Bay Müfettiş, götürün beni.

Pomeroy kımıldamadı. O da Moli'ye bakıyordu. Ağır ağır:

— Bu adamın kim olduğunu biliyor muydun? diye sordu. Bile bile mi getirdin?

Moli hafifçe kızardı.

— Evet.

— Senden yardım istemiştim hani, o zaman da biliyordun.

— Evet, biliyordum.

Moli ansızın kararını ver-

Sönük gözleri açıldı ve ıstıraptan erimiş bitmiş yüzüne mesut bir tebessümün aydınlığı yayıldı.

di:

— Pomeroy! Bırak gitsin!

— Ne münasebet!

— Ama artık yeni bir hayata atılacak, Pomeroy!

Müfettiş neşesiz neşesiz güldü.

— Bu maaslı çok dinledik, Moli.

— Ama bu sefer masal değil doğru. Babası olmasa yarından sonra İngiltere'yi terkedecekmiş. İyi bir kızla evlenmişmiş. Pomeroy. O da iyi bir insan olacak artık.

— Ben sana demedim mi, karşısındakini her şeye inandırabilir, diye?

Moli, ihtiyar Con Farmerinin yatağının yanındaki sahneyi hatırlıyarak:

— Yalan söylemedi! diye bağırdı. Yalan söylemedi! Biliyorum!

Pomeroy soğuk bir sesle:

— Bilmiyorsun Moli, dedi. Sadece bildiğini zannediyorsun. Senin bu yolda hareket etmene şaştım doğrusu. Hem sana bu adamı yakalamanın benim için mühim bir iş olduğunu da söylemiştim.

— Ama Pomeroy, anlamıyor musun? Yeni...

— Affedersiniz Mis O'-Rork...

Sesil Farmeri sözlerini kesmişti.

— Affedersiniz Mis O'-Rork. Ne olur benim yüzümden arkadaşınızla kavga etmeyin. Değmez Bay Müfettiş, bana inananacağınızı zannetmiyorum ama, Mis O'Rork'un yaptığı hareketin doğru olduğunu ispat etmek isterdim. Ona söylediğim şeylerin hepsi harfi harfine doğru. Bana itimat eden ve doğru yolu gösteren bir kızla evlendim. Yarından sonra Avustralya'ya gidecektik. Burda saklandığım yer de çok emindi. Vapura bineceğimiz güne kadar hiç bir yere çıkmıyacaktım. Bu akşam S. O. S.'i duyunca...

Sesil sözünü tamamlamadı. Pomeroy merakla ona bakıyordu.

— Demek babanızı görmek için bu tehlikeyi göze almaktan çekinmediniz?

— Babam mesut öldü.

— Sizin bir dolandırıcı olduğunuzu bilmiyor muydu?

— Biliyormuş meğer. (Sesil'in sesi ilk defa olarak titrek çıkıyordu.) Hiç haberi yok zannediyordum ama, meğer biliyormuş. Onun için beni görmeği o kadar çok istemiş. Bana yemin ettirdi... Hayatımı değiştireceğim diye. Ben de yemin ettim. Çok müsterih öldü.

Genç adam Pmeroy'un gözlerinin içine baktı. Sakin görünmek istiyordu ama birbiri ardına gelen bukadar heyecan sinirlerini germişti. Kendini tutmasa bir çocuk gibi hıçkıra hıçkıra ağlayıvereceğinden korkuyordu. Sahte bir sükûnetle:

— Gidelim mi, Bay Müfettiş? dedi.

Pomeroy'un gözlerine hafif bir kararsızlık gölgesi çökmüştü. Yüzünü buruşturarak kendini bir sandalyaya bıraktı. Moli ona bakıyordu. Sesil Farmeri'yi bırakmasını söylemişti ama bunun imkânsız olduğunu biliyordu. Skotland Yard böyle işlere gelemezdi.

Moli döndü ve tekrar Farmeri'ye baktı. Genç adam sabır ve sükûnetle bekliyordu. Çaresizliğini kabul etmiş olduğu besbelliydi. Babasının onun ne olduğunu bilmesi onu beyninden vurulmuşa döndürmüştü, herhalde. Fakat bu meseleden, mecbur oluncıya kadar hiç bahsetmemişti.

Anlattıklarının doğru olduğu muhakkaktı. Moli, Sesil'in karısını, kocasını yeni bir insan yapabilen kızı düşündü. Zavallı kız! Şimdi bir köşede şüphe ve korku içinde kıvranarak kocasını bekliyordu, herhalde. Moli'nin zaten yufka olan yüreğinde bu bahtsız karı kocaya karşı bir sevgi uyanmıştı.

Gözleri Pomeroy'un oturduğu sandalyanın arkasında duran bir şeye mıhlandı. Aklına çılgınca bir düşünce geldi. İşte Sesil Farmeri'yi kurtarmak ve bekliyen karısının yanına göndermek için mükemmel bir usul!

Genç adam, Pomeroy'un gözlerinin içine baktı. Sakin görünmek istiyordu ama...

Ofisi dolduran ağır ve gergin sesizliğin içinde yavaş yavaş Müfettiş'in sandalyasının arkasına geçti. Müfettiş'in suratı somurtkandı. Kendi düşüncelerine dalıp gitmişti. Moli'nin farkına bile varmadı. Genç kız hiç sesini çıkarmadan köşedeki aleti tetkik etti. Bu, başka konacak yer bulamadığı için buraya konmuş olan bir bayıltma aletiydi.

Bayıltma aletinin iki tane silindir şeklinde şeşesi vardı. Bu şişelerden biri oksijen biri de bayıltıcı bir gazla doluydu. Gaz şişesinden çıkan lâstik tübün ucundaki kalıbı Pomeroy'un ağzıyla burnuna kapadılar mı Müfettiş'in bir müddet için işi bitmiş demekti. O esnada da Farmeri

rahat rahat kaçabilirdi.

Moli, usulcacık maske kalıbını eline aldı. Sonra işaretle Sesil'e, Pomeroy'u tutmasını söyledi. Kendisi de gaz kalıbını Müfettişin yüzüne kapıyacaktı. Sesil, ilkönce hiç bir şey anlamamış gibiydi. Sonra hafifçe yüzünü buruşturdu ve: «Hayır,» demek ister gibi başını salladı.

Moli hayret etti. Sesil kaçmak fırsatından istifade etmiyecekti. Hürriyete kavuşacağım, diye Moli'nin felâketine sebep olmak istemiyordu. Genç hastabakıcı o an Sesil Farmeri'nin söylediklerinin doğru olduğunu tamamiyle anladı.

Anî ve hızlı hareketlerle bir düğme çevirdi. Şişedeki gaz lâstik tübe sonra da maskeye doldu. Moli maskeyi kaldırdı ve Müfettişin yüzüne bastırdı. Gaz ıslıklar çalıyordu. Ne olduğunu şaşıran Pomeroy önce biraz çırpındı. Sonra yavaş yavaş sakinleşti ve sık sık, sesli sesli nefes almağa başladı. Moli o zaman Sesil Farmeri'ye döndü:

— Haydi, çabuk olun! diye bağırdı. Geldiğiniz yoldan çıkın. Her geçtiğiniz yerde benim işmimi verirsiniz.

Sesil Farmeri bembeyaz kesilmişti. Artık sakin görünmeğe de kalkışmıyor, ellerinin titrediğini saklamıyordu.

— Yapmamalısınız! dedi. Benim için böyle bir... Böyle bir fedakârlığa katlanmamalısınız. Müfettişle olan arkadaşlığınız...

— Aldırmayın! Sizi hapse tıkmasına da müsaade edemezdim ya!

— Ah! Ne kadar iyi kalplisiniz! Arkadaşımın anlattığından da daha iyisiniz. Karım gibisiniz siz de. Çok teşekkür ederim, ama yapamıyacağım. Sizi bu vaziyette bırakıp gidemem.

— Rica ederim! Vaziyetim hiç de müşkül değil. Gitmenizi istiyorum. Sizi bekliyenleri düşünün.

Karısından bahsedilince Farmeri'nin yüzü büsbütün değişti. Fakat hâlâ tereddüt ediyordu. Moli ise bu gergin vaziyete daha fazla tahammül edemiyordu. Kendini tutmasa çığlık çığlığa bağıracaktı.

— Gidin! dedi. Ne olur gidin ve acele edin. Bu maskeyi yüzünde daha fazla tutamam.

Farmeri çabucak kapıya gitti:

— Peki, dedi. Bana ettiğiniz iyiliği karıma söyliyeceğim...

Moli maskeyi Müfettişin yüzünden çekti. Başı dönüyordu. Son dakikaların heyecanı müthiş asabını bozmuştu. Sesil Farmeri'nin arkasından kapanan kapıyı uzun bir an dalgın gözlerle seyretti. Sonra ansızın bir ses duyarak irkildi. Derhal döndü ve hayretle Pomeroy'un kıkır kıkır güldüğünü gördü.

— Pomeroy! diye bağırdı. Bir şey olmadı ya sana? İyi misin?

— Tabii! Neden iyi olmıyacak mışım?

— Beni artık hiç affetmiyeceksin, değil mi?

— Öyle mi dersin acaba? Hani seninle beraber yemek yiyorduk? İştahın kapanmadı ya, inşallah?

— Pomeroy... Bilsen ben... Bilsen nasıl...

— Üzülme yavrucuğum. Senin doğru bir hareket yaptığından eminim.

— Pomeroy!

— Evet Moli, önceden hiç inanmadım. Bunu da Sesil Farmeri'nin eski dalaverelerinden biri zannediyordum. Ama sonra anladım ki yanılmışım.

— Nasıl anladın? Nerden? Ne zaman?

— Arkamdan Sesil'e işaret ettiğini gördüm.

— Gördün mü? Senin arkandan Sesil'e işaret ettiğimi ha? Pomeroy! Neler diyorsun?

— Gördüm diyorum. Karşı duvardaki aynayı unuttun galiba? Sesil'in hayır, der gibi başını salladığını görünce yanıldığımı farkettim. Senin onun eline verdiğin o fırsattan istifade edip de seni müşkül mevkide bırakmak istemiyordu. O zaman Sesil Farmeri'nin hakikaten ıslâh olduğunu anladım. Onu serbest bırakmak isterdim ama nasıl serbest bırakacağımı bilemiyordum.

«Oğlum, haydi güle güle, çık git diyemezdim ya?» Skotland Yard'da böyle şeylere tahammül etmezler, bilirim. Doğrusu çok canım sıkıldı. Bilsen Moli, onu istemiye istemiye alıp götürmeğe mecburum diye ne üzüldüm!

— Ama, Pomeroy! Sen bunları nerden biliyorsun? Sen baygındın o zaman.

Pomeroy güldü:

— Demek o kadar güzel rol yapabiliyorum ha! Detektiflikten vazgeçecek olursam artistlik yaparım öyleyse.

— Demek sen o zaman...

— Baygın değildim, Moli. Telâşından bayıltma gazı yerine oksijen maskesini yüzüme kapadın. Bol bol oksijenle ciğerlerim şişti, ama ziyanı yok!

Pomeroy gülümsiyerek ayağa kalktı. Moli'nin beyaz yanakları hafifçe pembeleşmişti ve mavi gözleri iki mavi yıldız gibi parlıyordu.

— Pomeroy! diye fısıldadı. Bilsen, ne kadar mesudum...

GEÇEN HAFTAKİ RESİMLİ BİLMECEMİZİN ÇÖZÜSÜ

Beraberce tepenin kenarına oturdukları zaman, Sam şapkasını çıkarmıştı. Harvi bir taşla Sam'ı bayılttı, acele şapkasını başına geçirdi ve tepeden aşağı attı.

Fakat telâşından, şapkayı Sam'ın başına ters geçirmişti. Resim 6 da şapkanın arka tarafının fena halde ezilmiş olduğu görülüyor. Halbuki Sam yüzüstü düştüğünden, kafasının ön kısmı yarılmıştı. Buna göre de şapkasının ön tarafının ezilmiş olması lâzımdı.

Müfettiş Dîn, Harvi'ye: «Arkadaşınız şapkasını hep böyle ters mi giyer?» diye sormuştu.

Tabii bu soru, Harvi tarafından cevaplandırılamamıştı.

BİLMECELİ HİKÂYE

Yazan :

M. C. GÜNDOĞDU

Resimleyen : FİRUZ

Yaman'ın masasındaki telefon zırzır ötüyordu.

Yazmakta olduğu yazıdaki cümleyi bitirmek istedi ama olmadı. Zil sanki beyninde çınlıyordu. Öyle öfkelendi ki, önündeki kâğıttaki kelimeler, kaynaşan karaltılar haline geldi.

Telefonu açtı. Hiddeti bir anda hayrete döndü. Nefesini kesmiş, tek kelime söylemeden dinliyordu. Birden ses kesilmiş olacak ki:

— Sonra... Sonra, dedi. Devam et azizim... Sonra...

Yaman, telefona bağırıyor, çağırıyor fakat bir türlü cevap alamıyordu.

Cebinden çıkardığı tütün kesesinden piposunu tıka basa doldurdu. Uzun bir nefes çekti... Sonra düşünmeğe başladı. Alnında hasıl olan çizgiler, onun çok mühim bir şey düşündüğünü gösteriyordu. Kalktı, odada bir iki adım attıktan sonra telefonu açtı.

— Emniyet Direktörlüğü santralı mı? dedi. Peki... Bana müdürü veriniz. Meşgul mü? Zararı yok. Kendisine Türkiye gazetesinden Yaman arıyor diyiniz.

★

— Evet ben Yaman. Tabiî. Tabiî mühim bir şey. Asfalt Yollar Şirketi kasasını soyan şirket muhasebecisi Nuri'yi tevkif etmiştiniz değil mi? Şimdi bana birisi telefon etti, yani bazı şeyler söyledi. Meseleyi tahkik edecek vakit yok. Aynen size bildiriyorum. Bu hırsızlığı yapan, muhasebeci Nuri değilmiş. Hırsız, meşhur kasa hırsızlarından Ahmet'miş. Şimdi Karaköy'deki Yıldız lokantasına gidilirse, hemen yakalanabilirmiş. Kasadan çaldığı paraların hepsi de üstündeymiş. Efendim... Evet... Evet. Karaköydeki Yıldız lokantası... Ben de mi geleyim? Teşekkürler.. hemen, hemen...

Yaman, merdivenleri dörder dörder atlıyarak inerken, bir yandan da ceketini giyiyordu. Kapının önündeki kapıcıya acele acele şu emri verdi:

— Patron gelince, benim mühim bir işe gittiğimi haber ver. İlk sahifede yarım sütun açık bıraksınlar.

Tam bu sırada, kapının önünde duran bir polis otomobilinin kapısı açılmıştı. Yaman, hemen otomobile atladı.

Karaköy'deki Yıldız lokantasının önüne vardıkları zaman, binanın önünde bir kalabalık bulunduğunu gördüler. Yaklaşan resmî elbiseli bir polis, otomobildeki sivil komisere selâm vererek:

— Az evvel bir cinayet oldu, iki sarhoş, birbirlerini vurmuşlar. İkisi de ölmüş.

— Kim oldukları belli mi?

— Birisini görünce tanıdık. Kasa Ahmet. Ötekisini kimse tanımıyor.

Yaman, ağzındaki piposunu dişlerinin arasında sıkarak:

— Geç kaldık, diye mırıldandı.

★

Hakikaten Kasa Ahmet'in cebinde hepsi yüzer liralık olmak üzere 50 ve bir tane de 500 liralık bulundu. Demek ki aradan geçen bir iki gün zarfında Kasa Ahmet çaldığı altıbin lira paranın beşyüz lirasını yemişti. Fakat öteki cesedin üzerinde kim olduğunu gösteren hiç bir şey yoktu. Yalnız yeleğinin cebinde, acele ve kurşun kalemi ile yazılmış küçük bir kâğıt bulunmuştu. Kâğıtta şunlar yazılı idi: «Kasa Ahmet benden şüpheleniyor. Hele telefon etmek için yanından ayrılmam, şüphelerini büsbütün arttırdı.. Beni öldürmesi ihtimali çok kuvvetli. Onu telefonla haber veren benim. Kasayı Ahmet soymuştur.»

Altında ne bir imza ve ne de bir isim vardı. Yazı oldukça düzgün ve okunaklı idi.

Yaman, günü gününe gazetesine bu mevzu etrafında yazı yazıyordu. 4 Kasım tarihli Türkiye gazetesindeki makalesi şöyle bitiyordu:

«Bu işdeki en mühim rolün, Kasa Ahmet'in cüzdanında resmi bulunan kadın tarafından oynandığı bence muhakkaktı. Ne yazık ki ne zabıta ve ne de ben, bu kadını bugüne kadar bulamadık. Bu kadının bulunmasını bekliyerek halline çalışacağımız meseleler şunlardır:

1 — Asfalt Yollar Şirketinin soyulan kasasında hiç bir şiddet eseri yoktur.

2 — Kasanın anahtarı yalnız muhasebeci Nuri'deydi ve kasa da anahtarla açılarak soyulmuştur. Kasayı Nuri soymadıysa, Ahmet bu anahtarı nereden elde etmiştir?

3 — Muhasebeci Nuri, önce nerede idi? Bunu neden söylemiyor. Mahkemesi tamamiyle aleyhine yürüdüğü halde kendini kurtaracak bu en mühim noktayı neden söylememekte inat ediyor?

4 — Kasa Ahmet'le Muhasebeci Nuri arasında bir alâka var mı?

5 — Sonra Kasa Ahmet'le yaptığı kavgada ölen adam kimdir? Kasa Ahmet'i neden haber verdi?

Yine ayni gün Yaman polis müdüriyetine çağırılmıştı. Polis müdürü odasında, sigaranın birini söndürüp ötekini yakarken Yaman gayet sakin onu dinliyordu.

Polis müdürü:

— Bugüne kadar yaptığınız büyük yardımlar olmasa, hakkınızda büyük şüphelere düşmekte tereddüt etmiyecek vaziyetteyiz, diyordu. Biz günlerce bir resim peşinde koşuyoruz. Siz, günde iki üç defa telefon ederek bizden bu hususta malûmat istiyorsunuz. Sonra bu kadını bulduğumuz zaman sizin ayni evden çıktığınızı görüyoruz. Bu kadını tanıdığınız halde bize neden haber vermediniz? Sonra kadın sizin iki gün evvel kendisini görerek bazı şeyler sorduğunuzu da söylüyor. Demek ki siz, kadını bizden iki gün evvel buluyor ve bizden saklıyorsunuz.

— Kadını sizden iki gün evvel buldum.

— Kadın, bugün onu tam tevkif edeceğimiz zaman birdenbire elimizden kaçıyor.

— Evet, elinizden kaçıyor.

— Nasıl kaçıyor.

— Bilmem!

— Bay Yaman... Bu firara yardım eden birisi var. Açıkça söyliyeyim. Sizden şüphe ediyoruz.

Polis müdürü, masasından kalkmış odanın içinde dolaşıyordu. Yaman piposunu çıkarıp küllerini temizledi. Yavaş yavaş ve sanki hiçbir işi olmıyan bir insan gibi içini güzelce tütünle doldurdu. Yakıp bir iki nefes çektikten sonra:

— Bu meseleyi her zamanki gibi dostça halletsek daha iyi olmaz mı? dedi.

Müdür, Yaman'a şaşkın şaşkın bakıyordu. Yaman devam etti:

— Evet... Dostça halledelim. Size bildiklerimi birer birer anlatacağım. Fakat bunları bir polis müdürüne değil de, bir dosta, yüksek vicdanına güvenilebilir ve aile sahibi mert bir insana anlatır gibi anlatacağım. Yine bu inancımla sizden şunu istiyeceğim. Düşünecek ve vicdanınıza danışarak hareket edeceksiniz. Söz veriyor musunuz?

Polis müdürü şaşkınlıktan bir parça kurtulmuştu.

— Unutmayınız ki, dedi... Benim bir de vazife tarafım vardır.

— Vazife tarafınızı ihmal ettirecek bir şey istemiyeceğim. Kısaca anlatayım. Bu işde bir vicdanî taraf var. Bu vazifenizi ihmal ettirmeden yani vazifenizi yapmanıza mâni olmadan bu meseleyi kapatmanızı icap ettirmektedir. Vazifeniz, bu hırsızlığı yapanı bulmaksa, hırsız bulunmuştur. Ama ölü olarak diyeceksiniz. Ne yapalım!

— Peki... Peki.. Anlatın!

— Dinleyiniz. Muhasebeci Nuri'nin hayatını tetkik edelim. Anası dul bir kadın. Onun binbir yoksulluğa katlanarak babasız büyüdüğünü biliyoruz. Zeki ve çalışkan bir genç. Bilhasa büyük bir izzetinefis sahibi çalışıyor. yavaş yavaş yükseliyor. Ve bu şirkete muhasebeci olarak dolgun bir maaşla giriyor. Bundan evvel de sevdiği bir kızla evlenmiş... Bir gün Kasa Ahmet, bankanın kasasını soymağa karar veriyor. Kasa soymak, onun için zor bir iş değil... Fakat imkânı olur da anahtarı ele geçirirse, iş daha kolay hallolacaktır. İşte bu sırada hazırlanan bir plânla sahneye Katina çıkıyor. Ne oluyorsa oluyor, vaka gecesi Nuri, Katina'nın evine geliyor. Geceyi orada geçiriyor. Ona bol bol içiriyorlar. Bir aralık cebinden alınan anahtarlarla Kasa Ahmet bankaya gidip kasayı soyuyor. Sabaha karşı da anahtarları tekrar cebine koyuyorlar. Nuri, karısının ve çocuklarının karşısında o geceyi bir kadının yanında geçirdim, diyemiyor. Ertesi gün ve daha ertesi gün bütün gazeteler bundan bahsediyorlar. Asfalt yollar şirketinin binasının, soyulan kasanın ve kasayı soyduğu zannedilen muhasebecinin fotoğrafları gazetelerde çıkıyor. Katina'nın söylediğine göre, dostu Kasa Ahmetin son günlerde çok samimî bir arkadaşı peyda olmuştur. Vakanın ikinci günü Katina-

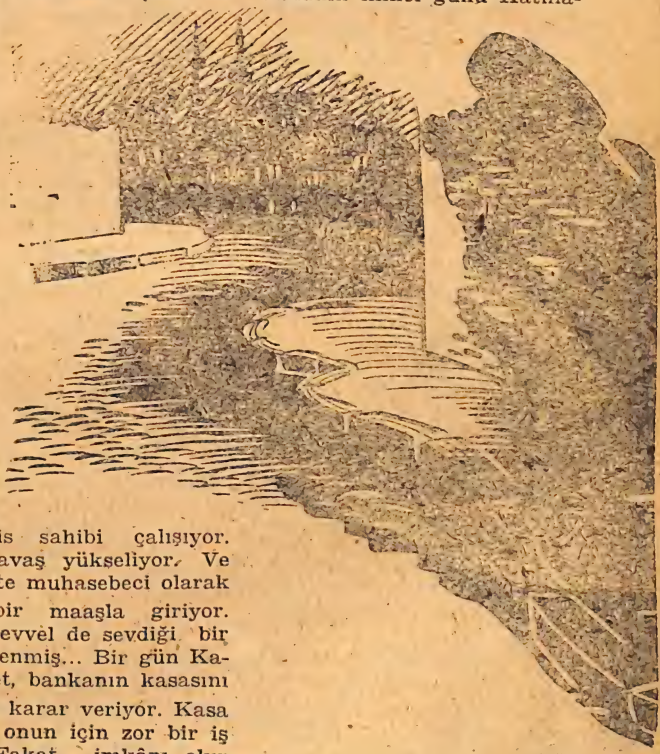

nın evinde oturmuş içerlerken gazeteleri gözden geçiren bu adam — Katina isminin Necmi olduğunu söylüyor — birden gazeteyi fırlatarak:

«Ahmet yanlış bir iş ettin...» diyor. «Götürüp paraları geri verelim... Yazık bu Nuri'ye... Zavallı mahvolacak.»

Ahmet gülüyor. Aldırmıyor. Necmi'nin hali yavaş yavaş değişiyor

«Ahmet, götürüp bu paraları ver. Yoksa parçalarım seni» diyor.

Az sonra da bu iki adamın birbirlerini öldürecek şiddetle kavga ettiklerini ve ikisinin de aldıkları yaralarla öldüklerini görüyoruz. Bay müdür. Katina'nın nerede olduğunu biliyorum. Bu anlattıklarımı onun ağzından da dinlemek isterseniz, sizi şimdi yanına götüreyim. Fakat onu size teslim etmiş olsaydım, bunlar artık saklanamaz bir şekle girecekti

Yaman eğilerek polis müdürünün kulağına bir şeyler anlattı. Müdür ağır ağır:

— Haklısın... Ölen adamın kim olduğunu anlamak artık bize düşmiyen birşey, dedi.

(Acaba ölen adam kimdi ve bu adamı ne için saklamağa karar vermişlerdi?)

Bu sorunun çözüsünü gelecek haftaki hikâyemizin altında bulacaksınız

PERDEDEN PORTRELER

Halen 20th Century-Fox kumpanyasının en kredili erkek yıldızı olan Tyrone Power'in hayatı binbir mücadele içersinde geçmiştir. Hattâ yıldızlığa ulaştıktan sonra dahi bu mücadele durmadan, kuvvetinden kaybetmeden devam etmiştir. Tyrone'un en büyük hayat mücadelelerinden birisi Deniz piyadesinin Havacılık kampına girdiği zaman olmuştur. Subay olabilmesi için çok çalışması lâzımdı. Otuz yaşına gelmiş olmasına rağmen yılmayarak bir talebe gibi çalıştı. Kursdan teğmen rütbesini takarak mezun oldu. Bundan sonra Havacılık kursuna iştirâk etti. Oradan da uçuş brevesini alarak avcı pilotu olarak savaştı. Japonya'nın işgalinde vazife aldı.

Tyrone Power

Resimleyen : SURURİ

Bu resimde : Tyrone'u geçen yıl gördüğümüz «Kara Korsan» filminin bir resimde görüyoruz.

Tyrone yahut da Hollywood'luların onu çağırdıkları gibi Tyrona bundan otuziki yıl önce Ohio eyaletinde Cincinati şehrinde 5 Mayıs 1914 de dünyaya geldi. Babası Amerikanın tanınmış sahne aktörlerindendi. 1700 senedenberi Pewer'lerin ismi Amerikan tiyatro tarihinde görülmektedir.

Yakışıklı yıldız ilk ve orta tahsilini bitirdikten sonra koleje gitmedi. Okumak istemiyordu. O da babası gibi memleketinin tanınmış aktörlerinden birisi olmak niyetindeydi. Uzun müddet sahnede babasının yanında çalıştı. Daha sonra şansını ve muvaffakiyetinin derecesini öğrenmek için babasından ayrıldı. Tek başına radyoda temsil kollarında çalışmaya başladı.

Oldukça muvaffak oluyordu. Bir zaman burada çalışarak para biriktirdikten sonra Holywood'un yolunu tuttu. Gençti, yakışıklıydı. Az çok sanat denen şeyden haberi vardı. Sonra meşhur bir aktörün oğluydu. Tyrone bütün bunları sinema şehrinde muvaffak olması için yeter sayıyordu. Fakat iş umduğu gibi çıkmadı. Kimse ona aldırış etmiyordu. Hattâ babasının dostları bile onunla alâkadar olmuyordu. Ty, Hollywood'ta muvaffak olmanın pek kolay olmadığını pek az zamanda öğrendi. Fakat yılmadı. Geri dönmiyeceğine yemin ederek çalışmağa başladı.

Az zaman içinde parasız kalmıştı. Tiyatrolarda ufaktefek işler bularak haftada onbeş lirayı zor kazanıyordu. Hollywood Bulvarına çıkan

Orchid caddesinde bir pansiyonda oturuyordu. Fakat parasızlığı yüzünden, odasının kirasını ödeyemiyordu. Bir gün pansiyoncu kadın elbiselerini ve bavullarını alakoyarak onu kapı dışarı etti. Ty bu sefer hiç olmazsa akşamları yatacak bir köşe bulmak için Atletik Klüb isimli bir spor müessesesine girdi.

Annesi, oğluna dönmesi için tegraf üzerine telgraf çekiyordu. Fakat Ty inatçılık damarını ondan tevarüs etmişti. Ölse bile gene Hollywood'ta ölecekti. Nihayet 20th Century-Fox stüdyolarında bir tecrübe filmi çevirmesi için patronları kandırdı. Fakat netice çok fenaydı. Buna rağmen Ty'ın o güne kadar hep aksi giden talihi birden açıldı. Fox'un reisi Darryl Zanuck tecrübe filmini beğenmemesine rağmen onu kontratla kumpanyasına bağladı.

Hâlâ yirmi yaşlarında olan Tyrone ilk rolünü Simone Simon'un «Genç Kızlar Mektebi» filminde aldı. O gün Mayısın beşi, yani doğum günüydü. Filmdeki rolü Simone Simon'u gidip dansa kaldırmak istemesi ve refüze edilerek geri çevrilmesiydi. Maamafih Tyrone bu rolü tecrübe filmindekinden çok daha güzel oynadı. Stüdyoya sinema meraklıları yüzlerce mektup göndererek Ty'ı daha mühim rollerde görmek istediklerini birdirdiler.

Yakışıklı aktör başrollerini Constance Bennett, Loretta Young ve Simone Simon'un oynadıkları «Seven Kadınlar» da ikinci derece bir rol aldı. Derken Madeleine Carroll'le çevirdiği «Londra Postası» filmiyle senelerdenberi binbir yoksulluğa katlanarak uğrunda durmadan çalıştığı yıldızlığa ulaştı. Bundan sonra Sonja Henie, Loretta Young, Alice Faye, Janet Gaynor, Norma Shearer, Darothy Lamour, Gene Tierney, Linda Darnell, Rita Hayworth, Betty Grable, Joan Fontaine ve Maureen O'-

Resimde: Yakışıklı yıldız Tyrone Power ile beş yıldır evli bulundukları Anna Bella'yı görüyoruz.

Hara gibi yıldızlarla büyük filmler çevirdi.

Tam beş senedenberi evli bulunduğu karısı Fransız artisti Annabella'yla 1938 senesinde «Süveyş Fedaileri» filmini çevirirken tanıştı. Film bittikten dört ay sonra da evlendi. Düğünleri Bel Air'deki villalarında bir pazar günü çok basit bir merasimle oldu. Misafir olarak Charles Boyer ve karısı Pat Paterson, Ty'ın annesi Patia, Power ve kızkardeşi Ann ve büyükannesi Reaume vardı. O sıralarda Ty «Hint Rüyası» filmini çevirdiğinden balayı seyahatine çıkamamışlardı. Sonradan bütün Avrupa'yı dolaştılar.

Tyrone halen Gene Tierney'le birlikte «Sırat Köprüsü» adında güzel bir film çeviriyor. Yakışıklı yıldız bir metre yetmişsekiz santim boyunda, yetmiş kilo ağılığındadır. Gri gözlü, kumral saçlıdır. Kendisini görenler esmerden ziyade sarışın olduğunu söylerler. Sigarayı çok sever. Bir üvey kızı vardır. Asıl adı Tyrone Edmund Power'dir.

Mavi Rapsodi

VEDİİ EVSAL

Resimleyen: SURURİ

George Gershwin müzik notaları satan büyük bir dükkânda piyanist olarak çalışıyordu. Ayni yerde kendisi gibi iki piyanist daha vardı. Vazifeleri gelen müşterilere istedikleri şarkıları piyanoda çalmakti. Kazançları iyi değildi. Fakat işlerinden hoşlanıyorlardı. Onlar için müşterilerine piyanoda istedikleri şarkıları çalmak bir vazifeden ziyade zevkti.

Bir gün dükkâna bir dansör geldi. Son yapacağı numaraya gidecek bir beste arıyordu. Gershwin ona dükkânda bulunan bütün şarkıları çaldı. Fakat hiç birisini beğendiremedi. Müşterisi çok müşkülpesent bir adamdı. Piyanoda maharetle çaldığı şarkıların hiçbiri onu tatmin etmiyordu. Gershwin müşterisine bir kere de kendi bestelediği şarkılardan birisini çalmayı düşündü. Belki hoşuna giderdi.

Hakikaten müşteri onun çaldığı şarkıyı çok beğendi. Bir kopyesini satın almak istedi. Fakat Gershwin şarkısını bastıramamıştı. Onun için satmasına imkân yoktu. Bunu da dansöre söylediği zaman adamcağız çok üzüldü. Şarkıyı bastırdığı zaman bir kopyesini de kendisine satması vaadini aldıktan sonra oradan ayrıldı.

Müşteri gittikten sonra dükkânın müdürü onu odasına çağırarak burada kendi şarkılarını satmıya yahut da onları reklâm etmeye hakkı olmadığını söyledi. Sözlerine eğer bir daha bu vaziyeti tekrar ederse onu dükkânından kovacağını da ilâve etmeyi unutmadı. George Gershwin müdürünün sözlerine çok kırılmıştı. O bu hareketi şarkılarını satmak için yapmamıştı. Sadece şarkısının kıymetini anlamak istemişti.

Elinde yeni bestelediği beş tane güzel şarkısı vardı. Bunları ne yapacağını düşünürken ince ve tatlı bir ses duydu. Merakla geriye döndüğü zaman karşısında iri siyah gözlü, sevimli bir genç kız buldu. O da güzel birkaç şarkı notası almak istiyordu. Konuşmasından dahi sesinin tatlılığını anlamak kabildi. George dükkândaki şarkılarla onun kafasını şişirmek istemedi, cebinden son bestelediği «Swanee» isimli şarkının notasını çıkartarak kızın eline tutuşturdu. Sonra şarkısını piyanoda çalmaya başladı. Şarkı kızın o kadar hoşuna gitti ki ondan tekrar etmesini rica etti. Bu sefer oda piyanoya güzel sesiyle refakat etti. Genç kızın tatlı sesi şarkıya bir kat daha güzellik vermişti.

Gakat George'un zevki yarıda kaldı. Odasından onun müşterilere gene kendi şarkılarını çaldığını gören müdür hiddetle odasından dışarı fırladı. Genç kızın önünde piyanist artık onu kovduğunu, bir daha bu dükkânda çalışamıyacağını söyledi. Genç kız araya girip işi kendisinin karıştırdığını, piyanisti affetmesini rica edecek oldu. Adam bu sefer ona da bağırarak ikisini de kapı dışarı etti.

Yolda yürürlerken genç kız üzülerek: «Çok müteessirim,» dedi. «Buna ben sebebiyet verdim!.» Genç adam gülümsiyerek: «Aldırmayın,» dedi. «Zaten o kovmasaydı ben çıkacaktım. Onunla hiç geçinemiyorduk.» Köşe başına geldikleri zaman kız gülümsiyerek müsaade istedi. George ayrılmadan önce kıza kendisini takdim etti. Onun da adının Julie Adams olduğunu tiyatrolarda vodvillerde oynadığını öğrendi.

Bundan sonra genç kompozitör kendisine haftalarca iş bulamadı. Nihayet bir gün Broadway'de Dreyfus isimli bir müzik naşiriyle tanıştı. Adamcağız oldukça müzikten anlıyordu. Gershwin'in şarkılarından bir kaçını dinledikten sonra ona kontrat teklif etti. Genç kompozitör bestelediği şarkıların notalarının satılma hakkını ona verecek buna mukabil haftada kırk lira alacaktı. George bu teklife o kadar şaşırmıştı ki elinde olmayarak: «Benimle alay mı ediyorsunuz?» diye sordu. Max bir kahkaha atarak: «Hayır,» dedi. «Gelin şunu haftada elli lira yapa-

lım da yuvarlak hesap olsun!...» George bu sefer daha fazla şaşırmıştı. Şarkılarının kıymetli şeyler olduğunu biliyordu ama bu kadar para getireceğini hiç tahmin etmiyordu.

Max Dreyfus ilk olarak onun «Swanee» isimli şarkısını baştırarak piyasaya sürdü. Ayni besteyi meşhur şarkıcı Al Johnson, Rroadway'de oynadığı bir revüde söyledi. Artık George Gershwin günün adamı olmuştu. Şöhreti New York'tan başlıyarak dalga dalga bütün Amerika'ya yayılmıştı. Max bu muvaffakiyetten sonra onunla imzaladığı kontratı yırtarak daha dolgun ücretli bir yenisini yapmıştı. Julie Adams da bütün utangaçlığına rağmen gelip Gershwin'i tebrik etmek ihtiyacını duymuştu.

Genç kompozitör dükkândaki meşhur kavgadan sonra onu hiç görmemişti. Julia bütün çalışmalarına rağmen hâlâ vodvillerde oynuyordu. Şansı yardım etmediğinden hâlâ sanatında bir ilerleme kaydedilmemişti. George bunu öğrendiği zaman üzülmemesini, ilk meydana getireceği müzikal revüde onu yıldız olarak oynatacağını söyledi.

Şöhretinin ilk fırtınalı günleri geçtikten sonra George müzik hocasını ziyaret etti. Profesör Frank'ın onun bugünkü hâline gelmesinde çok büyük hissesi vardı. Ta küçüklüğünden başlıyarak iş hayatına atılıncıya kadar onun yetişmesiyle alâkadar olmuştu. George fakir olduğu için çok zamanlar Profesöre ders ücretini ödeyememişti. Buna rağmen Profesör buna aldırmamış, talebeleri arasında en fazla onunla meşgul olmuştu. Gershwin onunla çok iftihar ederdi. Bundan böyle bir kompozitör yetiştirdiği için Profesör de onunla iftihar edecekti.

Hocası onu gayet iyi karşıladı. Muvaffakiyetinden dolayı onu tebrik ettikten sonra çalışma odasına götürdü. Duvarda bir çok meşhur kompozitörlerin resimleri vardı. George bunların hiçbirisinin yabancısı değildi. Hepsinin hayatını, eserlerine ait hikâyeleri hocasından bir çok defalar dinlemişti. Profesör onu Franz Schubert'in resminin önüne götürerek: «İşte,» dedi. «Dünyanın hâlâ yaşayan bestekârlarından birisi. Öldüğü zaman çok gençti. Otuz iki yaşındaydı. Sefalet içinde yaşadı. Çünkü şarkılarını para kazanmak için yazmıyordu. Beethoven de öyle.» George hiç ses çıkartmadan onu dinliyordu. Profesör biraz durup sözlerinin tesirlerini ölçtükten sonra devam etti: «İşte oğlum sen de onlar gibi yarının yaşayan şöhreti olmak istiyorsan para kazanmak için eserler besteleme. Eserlerine bugün hoşa gitmiyeceğini bilsen dahi onlara yarının, öbür günün istikbalin ruhunu vermekten çekinme. Benim sana vereceğim son derstir bu. Artık benim öğreteceğim şey kalmadı sana.» George hocasının verdiği nasihatlere teşekkür et-

Film Hikâyeleri

OYNAYANLAR

George Gershwin ... R. Alda
Julie Adams .... Joan Leslie
Christine Gilbert .. A. Smith
Profesör Frank ..... Albert Basserman

Warner Bros.

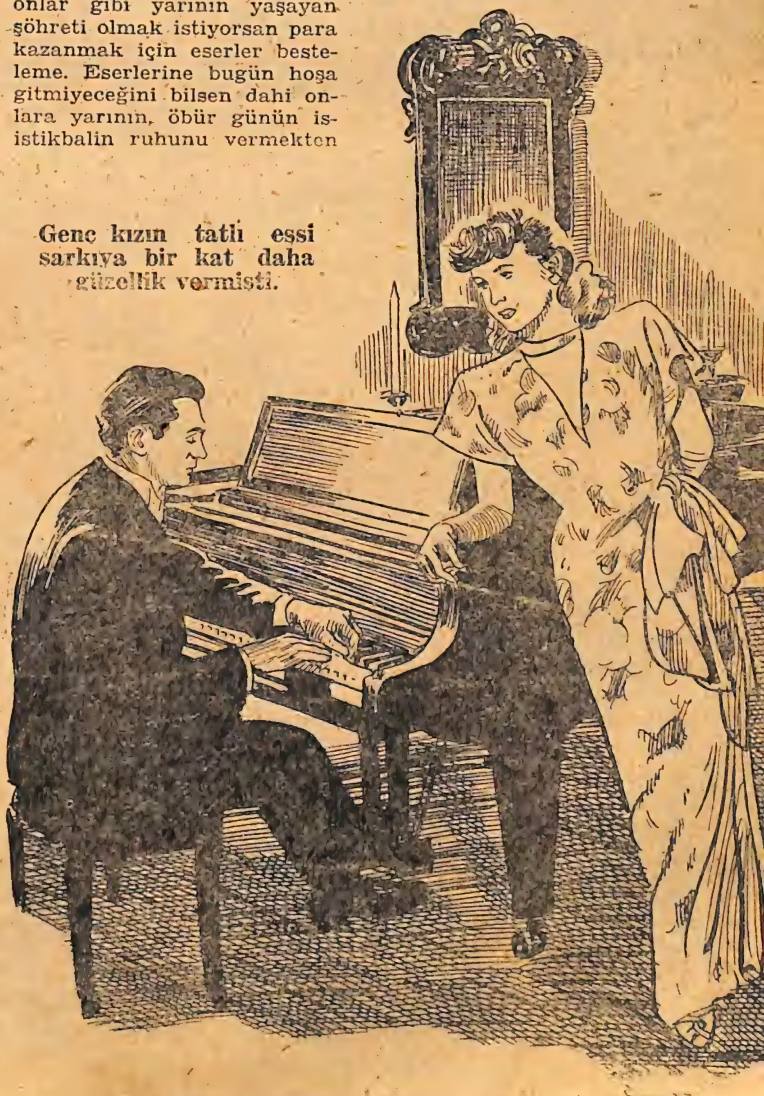

Genç kızın tatlı essi şarkıya bir kat daha güzellik vermişti.

Var kuvvetiyle kendisini melodisine vererek çalışıyordu. Nihayet eserini meydana getirdi.

tikten sonra bu hususta kendisine güvenilebileceğini söyliyerek oradan ayrıldı.

O günden sonra George evvelâ sevgilisine verdiği sözü tuttu. Müzikal bir revü hazırlıyarak başkadın rolünü Julie'ye verdi. Revüdeki şarkılardan bilhassa «Somebody Loves Me - Birisi Beni Seviyor» şarkısı çok beğenildi. Bundan sonra New York'un Harlem isimli Zenci mahallesindeki hayatı tasvir eden bir revü daha hazırladı. Bir çok güzel caz şarkıları besteledi.

Bütün bunları yaparken hocasının kendisine verdiği son nasihati unutmamıştı. Günün modasına uyarak kompoze ettiği şarkılarla şöhretini tamamlayıp sağlamlaştırdıktan sonra Profesörün istediği şekilde klâsik bir melodi bestelemeğe başladı. Yalnız onun hasta olduğunu çok kısa bir ömrü kaldığını biliyordu. Var kuvvetiyle kendisini melodisine vererek çalışıyordu. Nihayet eserini meydana getirdi.

Bir çok kimseler adını «Rhapsody in Blue - Mavi Rapsodi» koyduğu bu eserinin muvaffak olmıyacağını söylüyordular. Binlerce dinleyici önünde tanınmış Paul Whitemanın orkestrası eseri çaldı. Bu George'un ogünekadar kazandığı zaferlerin en büyüğü oldu. Halk ayağa kalktığı halde dakikalarca onu alkışladı.

Ertesi günü George'un ilk işi bütün New York gazetelerini toplayıp Profesörün evine gitmek oldu. Sanat kritikleri gazetelerin birinci sahifelerinde onun muvaffakiyetinden sitayişle bahsediyorlardı. Onun da artık Amerika'nın daima hatırlıyacağı kompozitörler sırasına geçtiğini yazıyorlardı.

Fakat apartımana geldiği zaman fena bir haber aldı. Profesör sabaha karşı ölmüştü. Hastalığının ağırlığına rağmen onu başından sonuna kadar radyo başında dinlemiş ve memnuniyetinden ağlamıştı. Nihayet Gershwin ona karşı olan vaadini tutmuş, isteğini yerine getirmişti. Apartıman asansörcüsü Profesör ölürken yanında bulunduğunu, onun mesut olarak öldüğünü George'a söyledi. Profesör ölürken Gershwin'i kendi tarafından tebrik etmelerini söylemiş ve büyük kompozitör Brahams'ın kendi eliyle yazdığı notaları ona bırakmıştı. Bunlar ihtiyar adamın hayatta en fazla kıymet verdiği şeylerdi.

Profesörün ölümü George için büyük bir darbe oldu. Tesellisini Julie'nin sevgisinde aradı. Ona evlenmek teklif etti. Fakat genç kız şimdilik evlenmelerinin ikinci derecede olduğunu; seyahat edip bozulan sıhhatini tekrar kazanmasının lâzım geldiğini

söyliyerek teklifi kabul etmedi. Bunun üzerine George Paris'e gitti. Şöhreti oralara kadar yayılmıştı. Gayet samimî ve candan karşılandı.

New York'un kenar mahallelerinden birisinde büyüyen bir genç için Paris'te görülecek bir çok şey vardı. Fakat George hiç bir şey göremedi. Çünkü hayatına ikinci bir kadın daha karıştı. Christine Gilbert gayet güzel bir kadındı. Genç kompozitörü ilk karşılaştıkları anda teshir etmişti. Aslen o da New York'luydu. Zengin bir adamla evlenip Paris'e gelmiş ve burada boşanmışlardı. Kompozitör güzel kadına bütün hisleriyle bağlandı. Çok sevdiği müziğini bile unuttu.

Birlikte New York'a döndüler. Max Dreyfus onun avdeti şerefine büyük bir parti verdi. Eğlentide Julie'yle Christin istemiyerek karşılaştılar. Daha ilk dakikalarda ikisi de aynı adamı sevdiklerini anladılar. Fakat George şimdi Christine'le daha fazla alâkadardı. Bununla beraber eski sevgilisi Julie'yi de ihmal etmiyordu. Eğlenti gecesi onun için büyük bir müzikal revü hazırlıyacağını vadetti.

Hisleri arasında uzun mücadelelerden sonra Christine'den ayrılamıyacağını anlıyarak ona evlenmek teklif etti. Güzel kadın da kompozitörü çok seviyordu. Fakat onun kendisiyle tanıştığındanberi müzikle uğraşmadığını üzülerek görüyordu. George'un evlenme teklifine onu sevdiğini söyliyerek mukabele etti. Ertesi günü de vedalaşmadan New York'u terketti. Bıraktığı mektupta: «Sevgili George,» diyordu. «Bu satırları okuduğun zaman ben Mexico'ya doğru hareket etmiş bulunacağım. Senin karın olarak sanat hayatındaki muvafakiyetlerine mâni olmak istemem. Senin için en iyi vaziyetin ayrılmamız olduğuna inandığım için bu hareketimden dolayı hiç pişmanlık duymuyorum. Muvaffakiyetler. Seni terkedecek kadar çok seven Christine.»

George mektubu okuduktan sonra onun arkasından koşmayı faydasız buldu. Profesör öldüğü zaman Julie'ye koşmuştu. Gene onun şefkatinden istifade etmek istedi. Fakat Julie'nin kalbini kırmıştı. Genç kompozitör ondan da ümidini kesince kendisini tamamen müziğe verdi. Bir çok eserler besteledi. Hepsi de birbirinden daha fazla beğeniliyorlardı. Gece gündüz durmadan çalışması neticesinde sıhhatî adamakıllı bozuldu. Los Angeles'de bir piyano konseri verirken birdenbire bayıldı.

Hemen apartımanına kaldırılarak tedavi edildi. Doktorlar artık hiç müzikle meşgul olmamasını yoksa hayatını kaybedeceğini söylüyorlardı. Julie onun hastalığını duyunca New York'tan tayyare ile yanına geldi. Julie'nin dönüşü onu çok mesut etmişti. Fakat artık ona bir nişan yüzüğü hediye edemezdi. Çünkü çok yaşamıyacağını hissediyordu. Son gayretini toplıyarak sevgilisi için çok güzel bir şarkı besteledi. Eserini bitirdikten biraz sonra gözlerini kapadı. Julie'sine bir yüzük verememişti fakat içine ruhunu koyduğu bir şarkı bırakmıştı.

Son gayretini toplıyarak sevgilisi için çok güzel bir şarkı besteledi.

Dağ Kartalı

FRANK DOĞRULUK YOLUNDA ÇALIŞAN MERT, TEMİZ YÜREKLİ BİR AVCIYDI. BEYAZLARLA EL ELE VERİP MEMLEKETİ KASIP KAVURAN KIZIL DERİLERE SAVAŞ AÇMIŞTI.

İRTESİ SABAH YOLA ÇIKMAK İÇİN HERŞEY HAZIRLANMIŞTI.

FRANK SKODİ'YE: „SEN BURADA KAL, ÇİFLİKTEKİLERİ KORURSUN„ DEDİ.

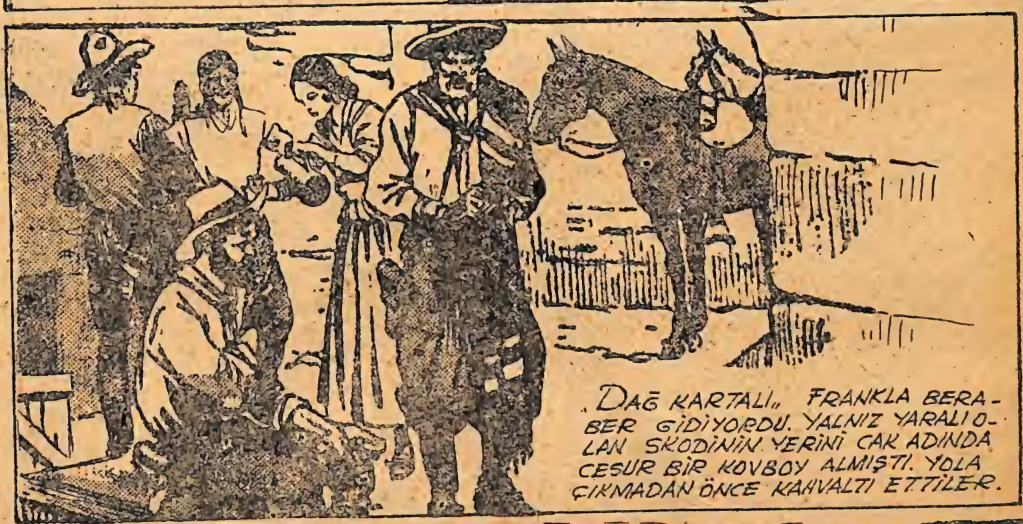

„DAĞ KARTALI„ FRANKLA BERABER GİDİYORDU. YALNIZ YARALI OLAN SKODİNİN YERİNİ CAK ADINDA CESUR BİR KOVBOY ALMIŞTI. YOLA ÇIKMADAN ÖNCE KAHVALTI ETTİLER.

SONRA ÇİFLİKTEKİLERLE VEDALAŞTILAR

FRANK „ÜZÜLMEYİNİZ DİYORDU ONLARI MUZLAKA KURTARACAĞIZ„

FEDAKÂR KÖPEK KİS BU SEFER ÇOK YORULMUŞTU. ONUN YERİNE KARDEŞİ SİLO'YU ALIYORLARDI. SİLO İRİ YARI VE AKILLI BİR HAYVANDI. HELE FRANK'IN OĞLU KÜÇÜK PİYER'İ ÇOK SEVERDİ.

SİLO PİYERİN MENDİLİNİ UZUN UZUN KOKLADI SONRA YAPACAĞI İŞİ ANLAMIŞ GİBİ KESİK KESİK HAVLADI

ÜÇ ARKADAŞ YOLA ÇIKMIŞLARDI SİLO KILAVUZLUK EDİYORDU

YOLUN BİR YERİNDE ARKADAN GELEN DAĞ KARTALI BİRDENBİRE ATINDAN ATLIYARAK BAĞIRDI.

BAKINIZ NE BULDUM!.. KARAPENÇE KABİLESİNDEN BİR SAVAŞÇININ GERDANLIĞI KOPMUŞ.

FRANK CEVAP VERDİ. Demek ki köpek bizi doğru yoldan götürüyor Haydi arkadaşlar ileri!.. YERLERİ KOKLIYARAK İLERLEYEN KÖPEĞİN ARKASINDAN ATLARINI SÜRDÜLAR

BİRAZ SONRA BİR IRMAĞIN KIYISINA VARDILAR. KÖPEK BİRAZ DURUP YERLERİ KOKLADIKTAN SONRA SUYA ATILDI. KARŞI KIYIYA DOĞRU YÜZMEĞE BAŞLADI. ARADA BİR BAŞINI ÇEVİRİP HAVLIYOR, SANKİ. Neye gelmiyor sunuz?.. DİYORDU.

CAK BİR KESTİ, SUYA DALDIRDI. Derinliği adam boyunu aşmıyor.. dedi HEP BİRDEN SUYA DALDILAR

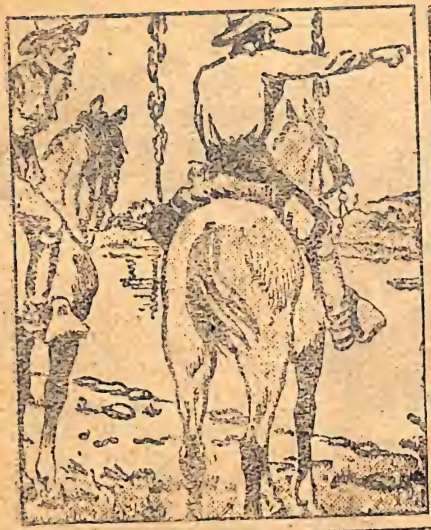

ÜÇ ARKADAŞ ATLARINA BİNEREK IRMAĞI GEÇMEĞE HAZIRLANDILAR. TAM BU SIRADA AĞAÇLARIN ARASINDAN İKİ HİNTLİ ÇIKTI. KAÇMAĞA BAŞLADILAR.
SİLO ATILDI, YOLLARINI KESTİ

HİNTLİLERDEN BİRİ BİR GENÇ ADAM, DİĞERİ İHTİYAR BİR KADINDI. DEREYİ GEÇİP YANLARINA YAKLAŞINCA CAK BİRDENBİRE İHTİYAR KADININ SAÇLARINI ÇEKTİ SAÇLAR TAKMAYDI. ÇIKIVERDİ. SAÇLARIN ARASINDAN DA BİR KÂĞIT PARÇASI YERE DÜŞTÜ

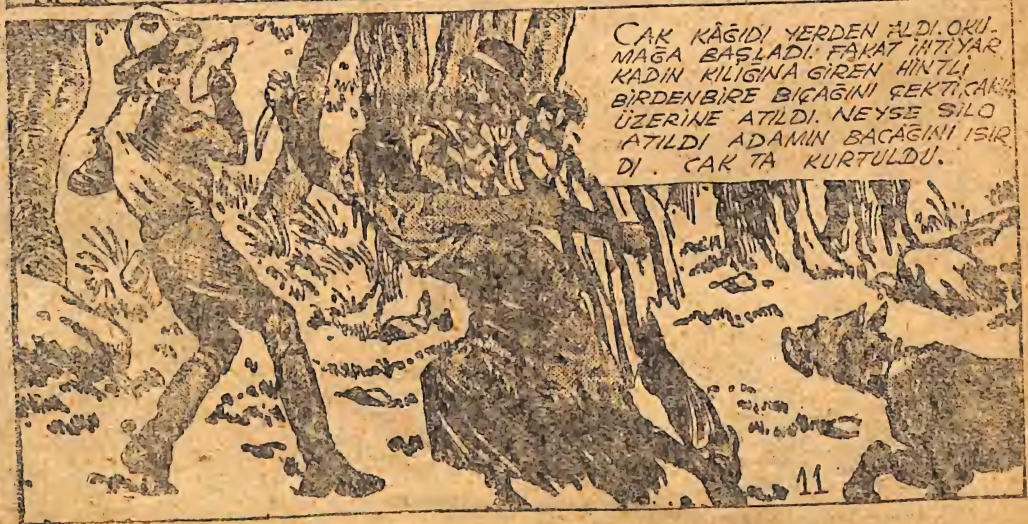
CAK KÂĞIDI YERDEN ALDI. OKUMAĞA BAŞLADI. FAKAT İHTİYAR KADIN KILIĞINA GİREN HİNTLİ BİRDENBİRE BIÇAĞINI ÇEKTİ, CAKIN ÜZERİNE ATILDI. NEYSE SİLO ATILDI ADAMIN BACAĞINI ISIRDI. CAK TA KURTULDU.

SILO'NUN SAYESİNDE CAK MUHAKKAK BİR ÖLÜMDEN KURTULDU. „DAĞ KARTALI„ TÜFEĞİNİ ÖTEKİ HİNTLİYE ÇEVİRMİŞTİ. CAK KAĞIDI FRANK'A VERDİ. KAĞITTA ŞUNLAR YAZILIYDI:

„Avcının küçük kızını da kaçırınız. Oğlu için aldığınız paranın iki misline vereceğiz.„

KAĞITTA İMZA YERİNE SİYAH MÜREKKEPLE ÇİZİLMİŞ BİR EL RESMİ VARDI. FRANK:

„BEYAZ HAYDUTLARLA İŞBİRLİĞİ YAPAN BU KIRMIZI DERİLİ HAYDUTLARI ORTADAN KALDIRMADIKÇA BİZE RAHAT YOK„ DEDİ.

BU SIRADA DAĞ KARTALININ BİR SANİYE BAŞINI ÇEVİRMESİNDEN FAYDALANAN HİNTLİ BİR SIÇRAYIŞTA IRMAĞA ATILDI.

HİNTLİ KAÇABİLECEĞİNİ SANMIŞTI FAKAT ALDANIYORDU. ÇÜNKÜ FEDAKAR SILO BİR SIÇRAYIŞTA SUYA ATILMIŞ ONU TAM KARŞI KIYIYA ÇIKARKEN ETEKLERİNDEN YAKALAMIŞTI. HİNTLİ BİR DÜDÜK ÖTTÜRDÜ.

ARADAN BİR DAKİKA GEÇMEMİŞTİ Kİ AĞAÇLARIN ARKASINDAN BİR SÜRÜ ADAMLAR BELİRDİ. YARISI KIZIL DERİLİ, YARISI BEYAZDI.

FRANK:

„Cak şu iki herifi kaçamıyacak hale sok. Sende Dağ kartalı sol taraftakilere nişan al. Sağdakilerin hesabını ben görürüm. Hepsi on kişi kadar olsa gerek„ DEDİ VE TÜFEĞİNİ OMUZLADI.

FRANK NİŞAN ALDI. TETİĞE BASTI. ATEŞ ETTİ. BİR HAYDUT YUVARLANDI. AVCI: „Şu biiirr!!!..." DİYE BAĞIRDI. DAĞ KARTALI DA TÜFEĞİNİ ATEŞLEDİ. BİR HAYDUT DAHA DEVRİLDİ: — „Şu ikiii!!..." CAK İKİ HİNTLİNİN BACAKLARINA BİRER KURŞUN SIKARAK: „İşte artık kaçamazlar!..." DEDİ. HAYDUTLAR BİRER BİRER YERE SERİLİYORLARDI.

HİNTLİLER ÜÇ ARKADAŞA KARŞI KOYAMIYACAKLARINI ANLADILAR, KAÇTILAR.

FRANK İKİ ESİR HİNTLİYE DÖNDÜ:

— Şimdi sizinle konuşalım, dedi; Oğlum nerede? Onu ne yaptınız?

CESUR AVCININ BUNLARI SORARKEN SESİ TİTRİYORDU. BABALIK HİSLERİ KABARMIŞ, HEYECANLANMIŞTI.

HİNTLİLER BİR SÜRÜ KİMSEYLE BAŞA ÇIKABİLEN BU HAYDUTLARDAN KORKMUŞLARDI. BİR TANESİ CEVAP VERDİ:

„Oğlun sağdır! Onu beyazlara satarak yüz altın alacağız."

FRANK:

„Onu nerede saklıyorsunuz?" DİYE SORDU.

Hintli artık kuzu gibi olmuştu. Her ne sorulursa sorulsun kuzu kuzu cevap veriyordu.

Frank'ın oğlunu nereye sakladıklarını dilinin döndüğü kadar anlatmağa çalıştı. Bunu beceremediğini görünce cesur avcı kızıl derilin eline bir kâğıt kalem tutuşturdu. Yerli bir takım çizgiler karaladı. Bunlardan oğlanı sakladıkları yerin Atakama gölü civarı olduğu belli oluyordu.

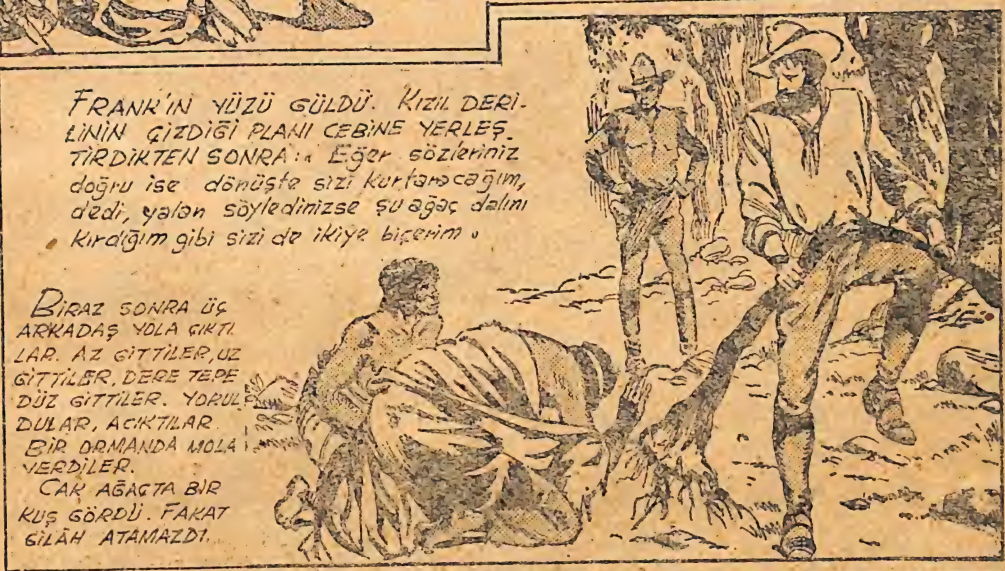

Frank'ın yüzü güldü. Kızıl derilinin çizdiği planı cebine yerleştirdikten sonra: « Eğer gözleriniz doğru ise dönüşte sizi kurtaracağım, dedi, yalan söylediniz ise şu ağaç dalını kırdığım gibi sizi de ikiye biçerim »

Biraz sonra üç arkadaş yola çıktılar. Az gittiler, uz gittiler, dere tepe düz gittiler. Yorulduular, acıktılar. Bir ormanda mola verdiler.

Çak ağaçta bir kuş gördü. Fakat gilah atamazdı.

DAĞ KARTALI KOŞARAK ATININ YANINA GİTTİ BİR OK VE BİR YAY İLE DÖNDÜ NIŞAN ALDI OK FIRLADI KUŞ VURULMUŞTU

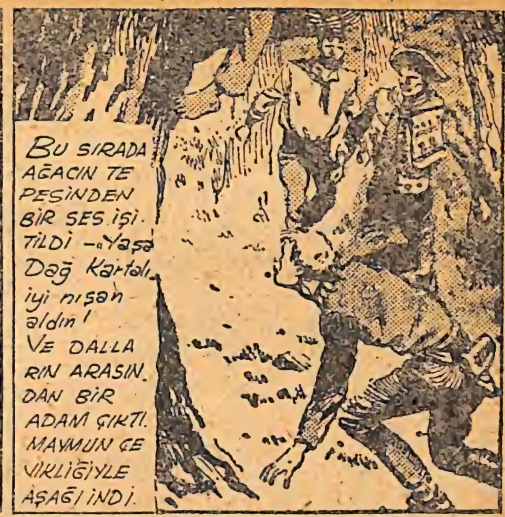
BU SIRADA AĞACIN TEPESİNDEN BİR SES İŞİTİLDİ -«Yaşa Dağ Kartalı iyi nişan aldın!
VE DALLARIN ARASINDAN BİR ADAM ÇIKTI. MAYMUN GEVIKLİĞİYLE AŞAĞI İNDİ.

DAĞ KARTALI ONU TANIMIŞTI: «Orada ne arıyordun Manito?» DİYE SORDU. GENÇ HİNTLİ DAĞ KARTALININ BOYNUNA SARILDI. SONRA CESUR AVCININ ÖNÜNDE DİZ ÇÖKEREK ONUN AYAĞINI BAŞININ ÜSTÜNE KOYDU. BU BÜYÜK BİR SAYGI GÖSTERİSİYDİ FRANKLA CAK ŞAŞIRMIŞLARDI. DAĞ KARTALI GÜLEREK: «BU benim süt kardeşim Manitodur» DEDİ
MANİTODAN ÇOK İSTİFADE EDİLEBİLİRDİ

MANITO BAŞINA GELENLERİ ANLATTI:

„Beyaz haydutların şefi Martinez bana şu gördüğünüz altını verdi ve ovayı gözetlememi söyledi. Avcı ile arkadaşlarını ele geçirirsek daha çok para vereceğine söz verdi. Fakat ben tanımadığım adamlara kölülük edemem.. Bu avcı belki iyi bir adamdır.»

FRANK'I BİR DÜŞÜNCEDİR ALDI..

FRANK BU GENÇ KIZIL DERİLİDEN FAYDALANMAYI DÜŞÜNÜYORDU.

„Bana bak Manito, dedi, Avcı Frank benim. İki arkadaşımla beraber haydutların elinde esir olan oğlumu ve arkadaşım Alvarez'i kurtarmağa gidiyorum»

MANİTO ŞAŞIRMIŞTI. BİRAZ SONRA

„Size yardım edeceğim»

DEDİ.

DAĞ KARTALI VE ÇAK FRANK'IN DÜŞÜNCESİNDE DEĞİLLERDİ. BUNU ARALARINDAKİ KONUŞMAYI DİNLİYEREK ÖĞRENEBİLİRİZ.

MANİTO, Dağ Kartalının vurduğu kuşu kızartmak için çalı toplamağa gitmişti.

ÇAK BİR ARALIK DAĞ KARTALININ KULAĞINA EĞİLEREK:

„Süt kardeşine güvenir misin?» DİYE SORDU.

DAĞ KARTALI CEVAP VERDİ:

„Ben yalnız kendime güvenirim»

ACABA NE DEMEK İSTİYORDU?

—ARKASI VAR—

GÜLEGÜLE Van-Lung

ÇEVİREN:

ASIM YEĞİNOBALI

Resimleyen: AYHAN

Bir resim kadar ince ve güzel olan Çin bahçesinin kapısı açıldı. Ananevi Çin kıyafetinde genç bir adam ağır ağır, ağaçların arasında gizli olan pagoda'ya doğru ilerledi. Bahçenin kıvrım kıvrım patikalarından ve minyatür köprüler altından akan ince su yollarının arasından lâkayt bir alışkanlıkla geçti. Yüzü mahzun, gözleri dalgındı.

Mükellef pagodanın önündeki gölgelikte oturmuş kitap okuyan genç Çinli onun ayak sesini duyunca başını kaldırdı ve memnun bir tebessümle ona doğru ilerledi:

— Hoş geldin Van-Lung!

— Hoş bulduk Tu-en!

İki arkadaş birbirlerini selâmladıktan sonra karşı karşıya oturdular.

— Seni epeyi özlemiştim, Van-Lung. Bu sefer denizde epeyi çok kaldın. Bayağı merak etmeğe başlamıştm. Nasılsın?

— Bildiğin gibi. Bu seferki vurgun çok kârlı oldu.

— Memnun oldum, Van-Lung. Bir dahaki sefer ne zaman?

— Hiç bir zaman, Tu-en. Korsanlıktan bıktım artık. Hem kaybettiğim gönül rahatlığını buldum. Ben de senin gibi vaktimi kitap okuyup yazı yazmakla geçireceğim. Ne dersin?

— Ne diyeceğim? Mükemmel bir fikir!

Aralarında gergin bir sessizlik oldu. Tu-en belli etmeden arkadaşını süzdü. Van-Lung yakışıklı, sevimli ve kibar bir gençti. Çinliler zaten nezaketleriyle meşhurdurlar. Hele Van-Lung, Tu-en gibi, Çin'in en asil ailelerinden birine mensuptu.

Çinde korsanlık ayıp sayılmaz. Hükümet müdahale etse bile, fazla ileri gitmezlerse, halk korsanlara fena gözle bakmaz. Bir çok zenginler sırf can sıkıntısını gidermek için, pek zarar vermiyecek şekilde korsanlığa çıkarlar.

İki arkadaş arasındaki gergin sükûnet bir iki dakika sürdü. En nihayet Tu-en:

— Van-Lung, dedi; o Türkü sen öldürdün değil mi?

Van-Lung'un çekik gözlerindeki hüzün derinleşti.

— Evet. Nasıl tahmin ettin?

— Bilmem. Seni görür görmez derhal anladım. Genç bir Türkün korsanlar tarafından öldürüldüğünü duyunca senden şüphe etmek aklıma bile gelmemişti. Çünkü bilirim, sen hiç kimseye zarar vermek istemezsin. Fakat demin senin yüzünü görür görmez içime doğdu.

Van-Lung hafifçe gülümsedi.

— En iyi arkadaşımsın da ondan.

Tu-en gülümsemiyordu.

— Neden öldürdün onu? Hem de bir Türk! Tahsilini Türkiye'de yaptıktan sonra Türklere karşı büyük bir sevgi beslediğini söyler dururdun.

Van-Lung hafifçe öne doğru eğildi ve samimî bir tavırla:

— Gene de öyle, Tu-en, dedi. Fakat itiraf ediyorum, onu öldürdükten sonra içime bir rahatlık geldi. Fakat bugün hayatımın hikâyesini birbaşkasına anlatmak ihtiyacını hissettiğim için sana geldim. Kalbimi boşaltırsam büsbütün sükûn bulacağım. Türkiyeden döndükten sonra niçin hiç bir yerde duramadığımı, üzerime bir huzursuzluk çöktüğünü belki tahmin etmişsindir.

Tu-en ağır ağır başını salladı. Van-Lung gene hafifçe gülümsedi.

— Nasıl ki ağabeyim de biçbir şey söylememişti, ama biraz onun aşk yüzünden kendini öldürdüğünü tahmin ettik, değil mi Tu-en? Yalnız benim kendimi öldürmeğe cesaretim yoktu. Halbuki benim vaziyetim ağabeyiminkinden de ümitsizdi... Benim tenim sarı, halbuki onun teni bir zambak gibi beyazdı. Benim gözlerim çekik, halbuki onun gözleri bir badem gibi iriydi...

— Bir Türk kızı mı?

— Evet. Bana hususî Türkçe dersi veren profesörün kızı. Babam sefarette memur olduğu için memleketin ileri gelenleriyle tanışırdı. Bilhassa Profesör Hamdi Murat'la çok iyi dosttu. Türkçe biliyordum. Fakat bir Türk lisesine devam edebilmek için hususî ders almam lâzımdı. Profesör Murat bana ders vermeğe razı oldu. İyi ve kıymetli bir adamdı; fakat hani dalgın Profesörler hakkında bir çok şakalar vardır, işte Bay Murat ta o derecede dalgındı. Üçüncü defa derse gidişimde kapıyı genç bir kız açtı.

— Buyurun, Bay Van-Lung, dedi. Ben öğretmeninizin kızı Remide. Babamın ne kadar dalgın olduğunu bili-

yorsunuz. Kimseye haber vermeden çıkmış gitmiş, belki şimdi gelir.

Beni içeri aldı ve oturup konuşmağa başladık. Yüzü zambak gibi bembeyaz, gözleri koyu yeşildi. Saçları ise bizim saçlarımız gibi simsiyah ve düzdü. Hiç unutmuyorum, saçlarını ortadan ayırmış ve ensesinin üstünde bir topuz halinde toplamıştı.

— İlk görüşte mi âşık oldun?

— Bilmem. Pek zannetmiyorum. İlk görüşte hoşuma gitti, tabii. İlk görüşte gözü çeken hiç bir şeyi yoktu. Bir grup içinde görsen belki farkına bile varmazdın. Ama konuştukça, insan onun yüzünden yeni yeni mânalar, sahsiyetinde yeni yeni derinlikler farkederdi. Güzel olmasına rağmen, alıştıkça bana güzellerden de çekici gelmeğe başladı.

— Demek birbirinizi sık sık görüyordunuz?

— Evet. İlkönce dersten evvel ve sonraları azıcık konuşurduk. Sonra bir defa beni bir toplantısına çağırdı. O zaman onun başka kimselerden ne kadar farklı olduğunu gördüm. Her günkünden daha neşeliydi. Beyaz yanakları hafifçe kızarmıştı. Nasıl anlatayım, Tu-en? Hani bazı lotus çiçeklerinin tam içi nasıl hafifçe pembedir. Onun gibi bir şey. Herkesle gülüyor, konuşuyor, herkesle dansediyordu. O gün onu kendi ırkından, kendi milletinden kimseler arasında görünce içimde bir eziklik hissettim Ben onun için sadece bir yabancı idim. İlk defa olarak çekik gözlerimden ve sarı cildimden nefret ettim.

Benim toplantıda hissettiklerimi sezdi mi bilmem, bir daha beni böyle yerlere çağırmadı. Yavaş yavaş anladım ki zaten böyle yerlere gitmek onun da âdeti değilmiş. O da benim gibi inzivadan, sessizlik ve sükûnetten hoşlanırmış.

Nasıl oldu bilmem, artık hemen hemen her gün bera-

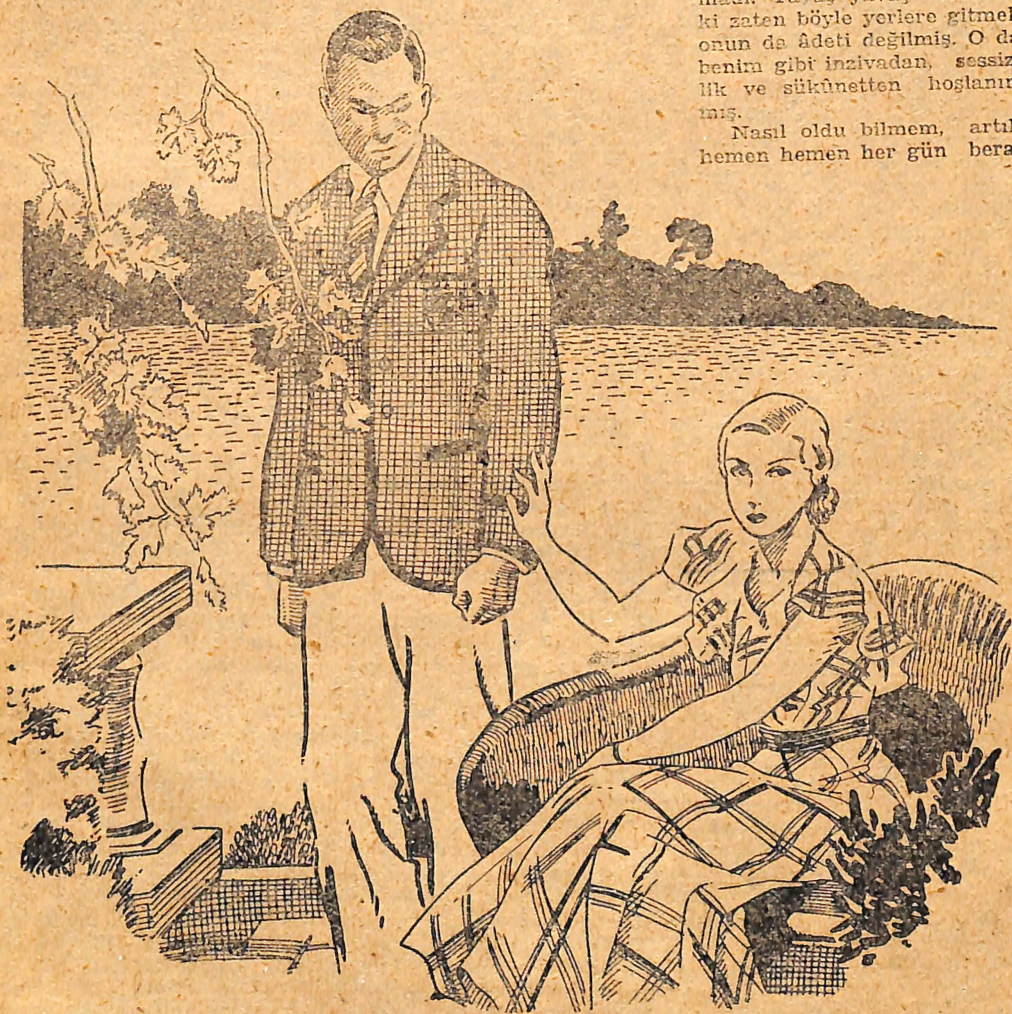

ber olmağa başladık. Onun da benim arkadaşlığımdan zevk duyduğunu biliyordum. Beraber uzun gezintilere çıkıyor, sandalla dolaşıyor, gazino gibi yerlere gidip dansediyorduk.

Bir gün babası bana:

— Biliyor musun Van-Lung, dedi. Sana ne kadar teşekkür etsem azdır.

Ben şaşırdım.

— Remide'ye arkadaşlık ettiğin için, diye devam etti. Remide herkese benzemiyen bir kızdır. Çok kalabalık bir muhitte büyüyüp yetişmesine rağmen daima yalnız kalmış, daima kendi kendine arkadaşlık etmiştir. Eskiden yalnızlıktan bıktığı zaman toplantılar tertip eder yahut arkadaşlarının toplantılarına giderdi. Tercih ettiği kimse olmadığı için kalabalık yerleri seçerdi. Halbuki seninle arkadaş oldu olalı artık bunlara ihtiyaç hissetmiyor, yalnızlık duymuyor. Sen onun hayatında mühim bir boşluk doldurdun, oğlum.

Bu sözlerin beni ne kadar sevindirdiğini tahayyül edemezsin. Artık mesuttum. Tamamiyle mesut...

Arasıra konuşurken ansızın elini koluma koyar ve çabucak gülümseyiverirdi. İşte onu bana sevdiren, ona kendine has bir hususiyet veren böyle ufak tefek şeylerdi.

Sana onu olduğu gibi göstermek isterdim Tu-en. Nasıl anlatayım, en samimî olduğu zamanlarda bile benliğinin bir kısmını gizli tuttuğunu hissederdim. Kendi içinde kendi başına bir hayat sürerdi. Hem neşeliydi hem ağırbaşlı. Çok yakından tanıdığım halde gene de her gün onu başka türlü bulurdum.

— Peki, Van-Lung. Arkadaştınız, iyi ama, bir kızın bir arkadaştan başka, bir sevgiliye de ihtiyacı vardır. O da seni seviyor muydu, dersin?

— Hayır. Beni sadece bir arkadaş gibi seviyordu. Başka türlü olsa hissederdim.

— Başka birisini de seviyor muydu?

— Sevmiyordu Tu-en. O hayatında bir Tek defa sevecek kimselerdendi, benim gibi, ağabeyim gibi; hattâ evlendikten sonra dünyadan vazgeçen senin gibi...

Benim bunu düşünmem lâzımdı. Bir gün gelip onun karşısına sevebileceği birisinin çıkacağını bilmem lâzımdı. Ne çare ki aşkın gözü kördür. O kadar mesuttum ki böyle ihtimalleri aklıma bile getirmiyordum. Fakat alnıma, bu felâketi tatmak da yazılmış. Bazan düşünürüm de, hiç olmazsa ben Çin'e döndükten sonra olsaydı, derim. Bu darbe bana sevilmekten, ayrılıp gitmekten de acı geldi, Tu-en. Çünkü onlara kendimi alıştırmıştım. Bu ise beni beynimden vurulmuşa döndürdü.

— Remide âşık mı oldu?

— Evet. Hem de gözlerimin önünde. Nasıl âşık olduğunu, kendini o adama nasıl esir ettiğini bir bir gördüm, adım adım, saati saatına takip ettim.

Bir gün gene Remide'yle bir gazinoya gitmiş dansediyorduk. Derken onun eski arkadaşlarından kalabalık bir grup da geldi. Neşeliydik. Biz de onlara karıştık. Arkalarında ikimizin de tanımadığı bir adam vardı. Hepsinden yaşlıydı. Avrupadan yeni döndüğü söyleniyordu.

Remide'nin onlara hiç benzememesi dikkatini çekmiş olacak. Remide'nin bana olan bağlılığının da onu alâkadar ettiği besbelliydi. Her neyse, durmadan Remide'yle meşgul olmağa başladı. Remide pek aldırış etmiyordu.

— Nasıl bir adamdı bu?

— İnanılmıyacak kadar güzel bir adamdı. Güzel konuşuyordu, malûmatlıydı. Fakat biraz serseri yaradılıştı olduğu derhal anlaşılıyordu.

Remide'nin kayıtsızlığına biraz da kızmıştı galiba. Bizi adım adım takibe başladı. Her gitiğimiz yerde sözde tesadüfen karşımıza çıkıyordu. Ondan nefret ettiğim halde itiraf etmeliyim ki garip bir cazibesi vardı. Ben bile bu cazibeye kapılıyordum. Remide de bunu hissetmişti. Zavallı kız böyle bir adamı sevmenin kendini mahvedebileceğini anlıyor ve bana daha fazla sarılıyordu.

En nihayet ayrılık gecesi geldi çattı. Bahçedeki söğüdün altında oturuyorduk. Mehtap vardı. Remide bir aralık:

— Bunca sene sonra bir dost bulmuştum. O da elimden gidiyor, dedi

— Allahaısmarladık, dedim.

Anî bir hareketle elini koluma koydu ve çabucak gülümseyiverdi. Ama gözlerinde yaşlar vardı galiba.

— Güle güle, Van-Lung, dedi.

İşte o kadar! Yollarımız ayrıldı...

Altı ay evvel eski öğretmenim Hamdi Murat'dan bir mektup aldım. Remide'yle arkadaş olduğumuz için bana haber vermeği muvafık bulmuş.

Meğer benim de, zavallı Remide'nin de korktuğumuz şey olmuş. Adam Remide'yi bırakıp gitmiş.

Van-Lung sustu. Yüzü bir kaya gibi hissizdi, ama çekik siyah gözlerindeki hüzün, dipsiz kuyular gibi derinleşmişti. Tu -en:

— Sonra? diye sordu.

— Remide kendini öldürmüş.

Son defa denize çıktığım zaman yakaladığımız gemide o adamla karşılaştım. Avrupa'da, Amerika'da gezmekten bıkmış, bu sefer de Asya'yı görmeğe çıkmış. Remide'nin ölümü ona tesir bile etmemişti. Hiç tereddüt etmedim. Sanki ne yapacağımı önceden tasarlamış ve kurmuştum. Tabancamı çektim ve onun o taştan kalbini delik deşik ettim.

Van-Lung kalktı. Tu-en arkadaşına baktı. Bir şey söyliyecek gibi yaptı, fakat sonradan vazgeçti. Gayriihtiyari elini arkadaşının koluna koydu ve gülümsedi:

— Güle güle, Van-Lung.

TÜRKİYE YAYINEVİ'NİN BİRÇOK DİLLERE ÇEVRİLMİŞ, MİLYONLARLA OKUNMUŞ GARBIN EN BÜYÜK ESERLERİNİ SEÇEREK MEYDANA GETİRDİĞİ YILDIZ ROMANLAR SERİSİNİN İKİNCİ KİTABI OLAN BU ESERDE BİRİNCİSİ GİBİ KISA BİR ZAMANDA İKİNCİ BASKISINI YAPMIŞTIR. İKİNCİ BASKISININ DA BİRİNCİSİ KADAR KISA BİR ZAMANDA BİTECEĞİNDEN ŞÜPHE ETMEDİĞİMİZ BU GÜZEL ROMANI MUHAKKAK OKUYUNUZ.

☆

YILDIZ ROMANLAR

☆